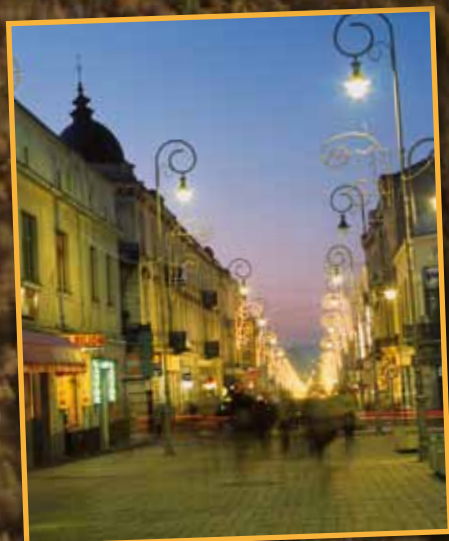

Największe Atrakcje Turystyczne Ziemi Świętokrzyskiej

Województwo świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11 691 km² (jest to zaledwie 3,7% powierzchni całej Polski), a zamieszkuje je około 1,3 mln mieszkańców (to około 3,4% ludności Polski). Świętokrzyskie składa się z 14 powiatów i 102 gmin, w tym miasto Kielce na prawach powiatu. Największe miasta regionu to: Kielce – stolica województwa oraz gospodarcze i turystyczne centrum regionu świętokrzyskiego (200 tys. mieszkańców), Ostrowiec Świętokrzyski (74 tys.), Starachowice (55 tys.), Skarżysko-Kamienna (49 tys.), Sandomierz (25 tys.), Końskie (23 tys.). Województwa graniczne to: małopolskie, śląskie, łódzkie, mazowieckie, lubelskie oraz podkarpackie.

Województwo świętokrzyskie leży prawie w całości na wyżynno-pagórkowatym terenie Wyżyny Małopolskiej. Granicę wschodnią i południową stanowi Wisła, a zachodnia granica świętokrzyskiego to Pilica. Wyżyna Kielecka zajmuje północno-wschodnią część województwa, zachodnią część zajmuje Wyżyna Przedborska, natomiast południe województwa to wschodnia część Niziny Nidziańskiej. Cały region położony jest w lewostronnej części dorzecza Wisły. Największe rzeki świętokrzyskiego to: Wisła, Pilica, Kamienna, Nida oraz Czarna.

Województwo świętokrzyskie posiada urozmaicony i zróżnicowany krajobraz. Historia przeplata się tu z legendą, a wspaniałe zabytki architektury, kultury i pomniki przyrody przybliżają zamierzchłe czasy i przedstawiają region sprzed setek lat. Na szczególną uwagę zasługują Góry Świętokrzyskie, które stanowią turystyczne centrum regionu. Nazwa obszaru pochodzi od relikwii Krzyża Świętego, które przechowywane są w klasztorze pobenedyktynskim na Łysej Górze. Góry Świętokrzyskie ciągną się przez centralną część województwa z zachodu na wschód. Te najstarsze obok Sudetów góry w Polsce i jedne z najstarszych w Europie osiągają w najwyższym punkcie wysokość 612 m n.p.m. – jest to Łysica leżąca w paśmie Łysogór. Województwo świętokrzyskie należy do najczystszych województw w Polsce. Region świętokrzyski wyróżnia różnaita budowa geologiczna, ukształtowanie formy powierzchni terenu, warunki klimatyczne, hydrologiczne oraz bogactwo świata zwierzęcego i szaty roślinnej, stąd aż 67% powierzchni województwa objętych jest prawną ochroną przyrody. Pod tym względem świętokrzyskie znajduje się w Polskiej czołówce. Jest to związane z występowaniem na terenie województwa świętokrzyskiego istotnych elementów europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 oraz programu ECONET. Ciągłe inwestycje w promocję turystyki świętokrzyskiej, między innymi: rozbudowa bazy noclegowej, lepsze oznaczenia szlaków turystycznych, szlaków turystyki konnej i tras rowerowych sprawia, że z roku na rok województwo świętokrzyskie staje się coraz bardziej atrakcyjnym miejscem dla turystów.

Świętokrzyskie – Miejsce Mocy

Zapraszamy do magicznego i pełnego energii Regionu Świętokrzyskiego.

Zapraszamy do Miejsc Mocy – miejsc, z których można „czerpać garściami” moc duchową, fizyczną i intelektualną, miejsc będących ogniskami atrakcji, które dają siłę odwiedzającym.

W poszukiwaniu sił duchowych płynących z religii i miejsc kultu mogą Państwo odbyć wędrówkę na Święty Krzyż, do Kałkowa-Godowa, szlakiem Cystersów i sanktuariów. Można zajrzeć do ustronnych enklaw ciszy i spokoju w Pustelni Żłotego Lasu w Rytwianach, przystanąć obok przydrożnych kapliczek na Ponidziu oraz zajrzeć do licznych mniejszych i większych świątyń i kościołów. Mocą intelektualną napęlią Państwa podróże do historycznych miejsc Ziemi Świętokrzyskiej, obcowanie ze śladami przeszłości, ze skarbami jakie pozostawili mieszkańcy tej ziemi. Cenne zabytki architektury gromadzą w swych granicach m. in. miasta: Sandomierz, Kielce, Pińczów, czy też Szydłów. Teren całego Regionu pokrywają liczne zamki, pałace i dwory (Ujazd, Kurozwęki, Sobków, Chęciny), a bogatą kulturę i historię prezentują interesujące muzea, izby pamięci oraz wystawy. W swoistą podróż w czasy Staropolskiego Okręgu Przemysłowego przeniosą Państwa doskonale zachowane zabytki techniki, a kontakt z tradycjami i obrzędami ludowymi zapewni Park Etnograficzny w Tokarni. Dzięki bogatej ofercie turystyki aktywnej i uzdrowiskowej znajdują tu również Państwo niewyczerpane źródło mocy fizycznej. Nadszarpnięte siły doskonale zregenerują nowoczesne uzdrowiska w Busku i Solcu-Zdroju. Mocnych wrażeń dostarczą natomiast lotniska sportowe w Masłowie i Pińczowie, ośrodki jazdy konnej, spływy kajakowe, wyciągi narciarskie oraz ciekawe imprezy plenerowe. Kontakt z piękną i nieskażoną przyrodą zapewnią setki kilometrów szlaków turystycznych, pieszych i rowerowych oraz atrakcyjne zbiorniki wodne. A to jest tylko namiastka atrakcji, które mogą Państwo spotkać odwiedzając Region Świętokrzyski.

Zapraszamy!!!

Święty Krzyż

Górę Łysiec – współcześnie znaną jako Święty Krzyż – przed wiekami szczególnie upodobały sobie czarownice. Podczas organizowanych przez nie sabatów odprawiane były tajemne gusła, trwała piekielna zabawa i tańce. Tak mówią ludowe przekazy, natomiast o fakcie istnienia tu miejsca kultu pogańskiego świadczą pozostałości kamiennego wału kultowego z ok. VIII w. otaczającego szczyt góry. W dzisiejszych czasach Święty Krzyż

to miejsce słynące w Polsce i poza jej granicami z klasztoru pobenedyktynskiego oraz przechowywanych w nim Relikwii Drzewa Krzyża Świętego. Klasztor, będący obecnie pod opieką Misjonarzy Oblatów, szczyty się bogatą 1000-letnią historią. Przybywający tu turyści i pielgrzymi mogą zwiedzić klasycystyczny kościół z XVIII w. oraz kaplicę Oleśnickich, w której znajduje się relikwiarz

z częstakami Drzewa Krzyża Świętego, a w jej podziemiach krypta grobowa. Warto wstąpić do Muzeum Misyjnego Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej oraz zobaczyć *Wystawę Świętokrzyskiego Parku Narodowego*. Po trudach zwiedzania istnieje możliwość skorzystania z kuchni klasztornej, a w starej aptece – obecnie kawiarence, prócz kawy i herbaty można nabyć tradycyjne leki ziołowe.

Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego oraz Muzeum Misyjne Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej

Święty Krzyż 1, 26-004 Bieliny, gmina Nowa Słupia
tel. 41 317 70 21, www.swietykrzyz.pl

Muzeum czynne w dni powszednie 9.00–12.00 i 13.00–16.00,
niedziela 12.00–16.00.

Zespół Klasztorny na Świętym Krzyżu

zwiedzanie w dni robocze w godz. 9.00–12.30 i 13.00–17.00,
a w niedziele i święta w godz. 13.00–17.00

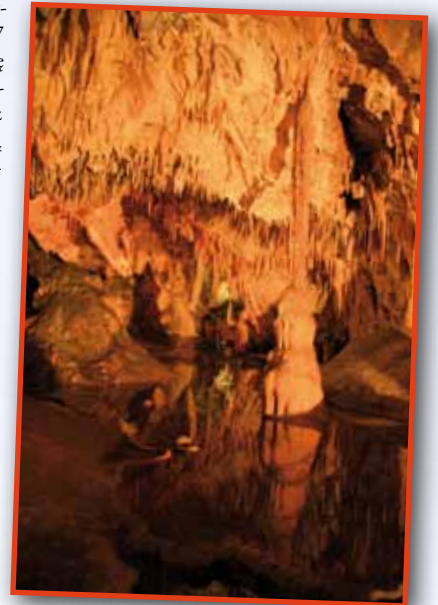
Dąb „Bartek”

Liczący wg różnych źródeł od 700 do 1000 lat dąb „Bartek”, należy do najsłynniejszych i najczęściej podziwianych przez turystów pomników przyrody w Polsce. Jak głoszą legendy, często odpoczywali pod nim polscy królowie jak Bolesław Krzywousty, Kazimierz Wielki czy też Jan III Sobieski, który miał ukryć w dziupli potężnego dębu królewskie skarby. Do dziś sędziwy „Bartek” imponuje swymi rozmiarami: ma 30 m wysokości, blisko 10 m obwodu i ponad 3 m średnicy. Tuż obok zobaczyć można „syna Bartka” – młody dąb posadzony podczas obchodów 1000-lecia Państwa Polskiego.

www.zagnansk.pl

Jaskinia Raj

Podróżując po regionie świętokrzyskim wystarczy skrócić z trasy E7 z Krakowa do Kielc, by znaleźć się w samym środku Raju - najpiękniejszej jaskini w Polsce. Przez wieki natura stworzyła pod ziemią zapierający dech w piersiach kompleks korytarzy i komnat, przyozdobiony setkami stalagmitów, stalaktytów, stalagnatów i pizoidów o różnorodnych kształtach i formach. Specjalnie dla turystów udostępniona została do zwiedzania 180-metrowa podziemna trasa turystyczna prezentująca ten bajkowy, podziemny świat. Przy wejściu do jaskini zobaczyć można wystawę muzealną z odtworzonym obozowiskiem rodziny neandertalskiej z trzema naturalnej wielkości postaciami oraz szczątkami prehistorycznych zwierząt: mamuta, nosorożca włochatego i niedźwiedzia jaskiniowego.

Jaskinia „Raj”

26-060 Chęciny, ul. Dobrzączka
rezerwacja wejść: tel./fax 41 346 55 18
www.jaskinjaraj.pl

czynne: 15.I – 15.XI, wtorek – niedziela w godz. 10.00–17.00

Sandomierz

Zlokalizowane na siedmiu wzgórzach średniowieczne miasto Sandomierz należy do najpiękniejszych i najstarszych w Polsce. Zachowało się tu ponad 120 zabytków architektury z różnych epok. Do najwyższej klasy zaliczane są: średniowieczny układ urbanistyczny miasta z renesansowym ratuszem w centrum rynku

oraz jeden z najstarszych obiektów ceglanych w naszym kraju – kościół św. Jakuba. Czasy Króla Kazimierza Wielkiego (XIV w.) pamiętają: Zamek Królewski – obecnie siedziba Muzeum Okręgowego, Brama Opatowska – jedyna zachowana do dziś brama w systemie obwarowań murów obronnych oraz katedra z XIV w. z cennymi freskami bizantyjsko-ruskimi wewnątrz. W późnorenansowym Collegium Gostomianum z XVII w. od ponad 400 lat funkcjonuje jedna z najstarszych szkół średnich w kraju, a Dom Długosza – doskonale zachowany przykład gotyckiego domu mieszkalnego – mieści wewnątrz bogate zbiory Muzeum Diecezjalnego. Na turystów czeka również około 470-metrowa Podziemna Trasa Turystyczna. W ciepłe i słoneczne dni na rynku i w kamienicy Oleśnickich zobaczyć można pokazy walk rycerskich, tańców dworskich oraz „żywych szachów”, a co roku w pierwszych dniach lipca w mieście odbywa się Międzynarodowy Turniej Rycerski o Miecz Zawiszy Czarnego.

Urząd Miejski w Sandomierzu

Plac Poniatowskiego 3, 27-600 Sandomierz,
tel. 15 644 01 00, fax 15 644 01 01,
www.sandomierz.pl

Centrum Informacji Turystycznej

Rynek 20, 27-600 Sandomierz,
tel. 15 832 29 64, 15 644 01 33

Punkt Informacji Turystycznej

Oddział PTTK w Sandomierzu,

ul. Rynek 12, 27-600 Sandomierz,
tel. 15 832 23 05, tel./fax 15 832 26 82,
www.pttk-sandomierz.pl

Rejsy statkiem po Wiśle

Niecodziennych wrażeń i widoków dostarczy każdemu turyście podróż statkiem po Wiśle. Podczas rejsu można podziwiać urzekającą panoramę Sandomierza położonego na wysokiej skarpie. Niezapomnianych wspomnień dostarczą dwugodzinne „Rejsy o zachodzie słońca” z postojem w doskonałym miejscu widokowym, gdzie można zorganizować ognisko lub grilla. Ponadto bezpośredni kontakt z przyrodą oraz nadbrzeżnymi pejzażami zapewniają całodziennie spływy środkowym przełomem Wisły z Sandomierza do Baranowa lub Annapola, podczas których przewodnik przybliży historię mijanych miejsc.

Centrum Informacji Turystycznej

Rynek 20, 27-600 Sandomierz
tel. 15 832 29 64, 15 644 01 33

Punkt Informacji Turystycznej

Oddział PTTK w Sandomierzu

ul. Rynek 12, 27-600 Sandomierz
tel. 15 832 23 05, tel./fax 15 832 26 82
www.pttk-sandomierz.pl

Góry Pieprzowe i Wąwóz Królowej Jadwigi

Liczące około 500 mln lat Góry Pieprzowe swą nazwę zawdzięczają kolorowi skały, z której są zbudowane. Tzw. łożupki kambryjskie pod wpływem czynników atmosferycznych utleniły się i pokruszyły przypominając swym wyglądem pieprz. W Górach Pieprzowych utworzono unikatowy w Europie rezerwat geologiczno-przyrodniczy na terenie którego dominuje dzika róża i granatowo owocujące jałowce. Stąd też roztacza się piękny widok na dolinę Wisły oraz skarpe Starego Miasta. Drugim cennym obiektem przyrodniczym w Sandomierzu jest głęboki, miejscami na 10 m, i długi na 400 m, lessowy Wąwóz Królowej Jadwigi. To właśnie tędy przechadzała się urodzona ok. 1374 roku Królowa Jadwiga goszcząc w Sandomierzu.

Krzemionki k. Ostrowca Św.

Na terenie rezerwatu archeologicznego o powierzchni blisko 350 ha zobaczyć można wyjątkowo dobrze zachowany krajobraz nakopalniany: hałdy i leje poszybowe oraz znakomicie zrekonstruowaną architekturę podziemi sprzed 5-4 tys. lat. Dzięki blisko 500-metrowej podziemnej trasie turystycznej odwiedzający to miejsce turyści mogą prześledzić prawie wszystkie techniki wydobywania krzemienia pasiastego i zobaczyć unikatowe na skalę światową kopalnie komorowe. Obecnie prócz zachowanego kompleksu kopalni znajdują się tu: rekonstrukcja szybu i obozowiska przyszybowego oraz rekonstrukcja wioski neolitycznej z chałupami społeczności kultur pucharów lejkowatych i amfor kulistych. Teren ten jest również miejscem interesujących lekcji muzealnych.

Muzeum i Rezerwat Archeologiczno-Przyrodniczy

Krzemionki k. Ostrowca Św., 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

tel. 41 262 09 78; fax 41 265 36 51

czynne: IV, X **poniedziałek – sobota 9.00–16.00;**

niedziela 11.00–16.00;

V, VI **poniedziałek – piątek 9.00–18.00,**

sobota 9.00–17.00, niedziela 11.00–17.00;

VII, VIII **poniedziałek – piątek 9.00–18.00,**

sobota 9.00–19.00, niedziela 11.00–19.00;

IX **poniedziałek – piątek 9.00–18.00, sobota 9.00–17.00,**

niedziela 11.00–17.00;

XI–III **poniedziałek – sobota 9.00–15.00, niedziela 11.00–15.00**

www.krzemionki.pl

Zamek „Krzyżtopór”

Wzniesiony przez Wawrzyńca Senesa w latach 1631-1644 zamek „Krzyżtopór” w Ujeździe był do czasu wybudowania Wersalu największą budowlą pałacową w Europie. Fundator tego „palazzo in fortezza” – pałacu w fortecy – wojewoda sandomierski

Krzysztof Ossoliński chciał oślnić współcześnie mu żyjących. I tak monumentalny zespół pałacowy wbudowany w pięcioboczną bastionową fortecę wzniesiony został na wzór kalendarza. Posiadał tyle okien ile dni w roku, tyle komnat ile tygodni, tyle wielkich sal ile miesięcy oraz baszt ile

pór roku. Konie w stajniach jadały z marmurowych żłobów, przeglądając się w kryształowych lustrach, a rolę sufitu jednej z sal spełniało akwarium, w którym pływały egzotyczne rybki. Na zamek zajmujący powierzchnię 1,3 ha i kubaturze 70 000 m³ Ossoliński wydał kwotę 3 mln ówczesnych złotych polskich. Obecnie zachwycające swym pięknem i wielkością ruiny „Krzyżtoporu” ożywają podczas licznie organizowanych tu turniejów i pokazów walk rycerskich.

Instytucja Kultury

Zamek Krzyżtopór w Ujeździe

Ujazd 73, 27-570 Iwaniska

tel/fax. 15 860 11 33, czynny: IV – IX w godz. 8.00-20.00,

X-III w godz. 8.00-16.00

www.krzyztopor.org.pl

JuraPark Bałtów

Niepowtarzalną okazję zobaczenia i obcowania z naturalnej wielkości prehistorycznymi gadami daje wizyta w pierwszym w Polsce Parku Jurajskim. Na około 3-hektarowym obszarze w miejscowości Bałtów koło Ostrowca Św. stoi ponad 70 modeli dinozaurów. Największy z nich – sejsmozaur – posiada blisko 47 m długości. Zwiedzanie parku ułatwia specjalnie wytyczona i opisana ścieżka przybliżająca wszystkie okresy geologiczne od kambru aż po neolit. Wstępując do Muzeum Jurajskiego zwiedzający mogą podziwiać skamieniałości z Polski i ze świata oraz bogatą ekspozycję minerałów z Północnej Afryki. Dla najmłodszych turystów został przygotowany plac zabaw, gdzie wśród różnych atrakcji, czeka odkopywanie szkieletu kilkunastometrowego tyranozaura i warsztaty geologiczno-plastyczne. Pobyt w Bałtowie uatrakcyjniają sploty tratwami rzeką Kamienną, oferta Ośrodka Jazdy Konnej „W Krainie Koni”, „Zwierzyniec Bałtowski” oraz NOWOŚĆ! - szalony zjazd Rollercoasterem, a zimą porą nowopowstałe wyciągi narciarskie.

JuraPark Bałtów

27-423 Bałtów 8a (12 km na północ od Ostrowca Św.)

informacja i rezerwacja: tel. 41 264 14 21,

tel./fax 41 264 14 20, www.jurapark.pl

czynne: IV, IX, X **poniedziałek – piątek 9.00–17.00;**

sobota – niedziela, 10.00–18.00;

V, VI **poniedziałek – piątek 9.00–17.00; sobota – niedziela, 10.00–19.00;**

VII, VIII **poniedziałek – piątek 10.00–19.00;**

sobota – niedziela 9.00–21.00

„Zwierzyniec Bałtowski”

rezerwacja: 41 264 14 20, 264 14 21

Sploty tratwami, 27-423 Bałtów 8a

tel. 41 264 14 20, czynne: IV–X w godz. 9.00–17.00

www.baltow.info

Zamek w Chęcinach

Chęciny zlokalizowane są w niewielkiej odległości od Kielc, na trasie Warszawa – Kraków. O ich rozwoju zdecydowały przede wszystkim złoża cennych kruszców: ołowiu, srebra oraz miedzi. W malowniczej panoramie miasta królują ruiny zamku

gotyckiego wybudowanego około 1300 r. na wyniosłej górze, zwanej Zamkową. Spotkać w nim można ducha dawnej mieszkanki zamku – Królowej Bony albo trafić na jeden z licznie organizowanych tu turniejów rycerskich.

W tym historycznym miasteczku znajduje się również szereg innych zabytkowych obiektów. Godnymi polecenia są m. in.: wczesnobarokowy klasztor s. Bernardynek, kościół i klasztor Franciszkanów ufundowany przez Kazimierza Wielkiego w 1368 roku, kościół parafialny wzniesiony w I połowie XIV w. oraz renesansowy budynek dawnej karczmy zwany Niemcówką.

Warto wiedzieć, iż niegdyś Chęciny licznie zamieszkiwała ludność pochodzenia żydowskiego, czego świadectwem jest późnorenesansowa synagoga wybudowana w poł. XVII w. oraz kirkut.

Urząd Gminy i Miasta w Chęcinach

Plac 2-go Czerwca 4, 26-060 Chęciny, tel. 41 315 10 06,

zamek: tel. 0 602 503 473

czynne: IV–X 9.00–17.00, www.checiny.pl

Zespół Pałacowy w Kurozwękach

W 2 połowie XIV w. w Kurozwękach zbudowany został zamek znany z dokumentu z 1400 r. jako „castrum Curoswank”. Na przełomie kolejnych stuleci budowlę wielokrotnie przebudowywano nadając jej coraz bardziej reprezentacyjny charakter, by w końcu w XVIII w. założenie mieszkalno-obronne całkowicie przekształcić w barokowo-klasycystyczną rezydencję. Obecnie w zespole parkowo-pałacowym uwagę przykuwa budynek zamkowy, a w nim bogato zdobiona pięciosiowa fasada oraz krużgankowy dziedziniec. Warto zwiedzić wnętrza kurozwęckiego pałacu wraz z piwnicami oraz skorzystać z noclegów w stylowych wnętrzach pałacu, Oranżerii i Oficyny. Niecodzienną atrakcją jest stado bizonów amerykańskich liczące ponad 80 sztuk, które można oglądać z wnętrza wozu „safari bizon”. Miłośnicy aktywnego wypoczynku mogą pojechać konno, rowerem, zagrać w paint-ball lub spróbować swych sił na zjeżdżalni linowej. Na życzenie organizowane są również pokazy walk rycerskich, artylerii i dawnych tańców.

Pensjonat „Popielówka” Zespół Pałacowy sp. z o.o.
ul. Zamkowa 3, Kurozwęki, 28-200 Staszów
tel. 15 866 72 72, 15 866 72 71,
fax 15 866 72 36, www.bizony.com
czynne: w sezonie 9.00–18.00
poza sezonem 10.00–16.00

Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie

Przy rynku, w dwóch kamieniczkach z XVIII w., mieści się muzeum zegarów założone i prowadzone przez rodzinę Przypkowskich. Posiada bogate i zróżnicowane zbiory setek zegarów słonecznych i przyrządów gnomonicznych, rozmaite przyrządy do mierzenia czasu: klepsydry, zegary ogniowe i mechaniczne, a także przyrządy astronomiczne. Uznaje się, iż jest to trzeci taki zbiór na świecie po Oxfordzie i Chicago. W dziale starodruków liczącym około 600 tomów do najcenniejszych należy dzieło Kopernika

z 1566 r. „De revolutionibus orbium coelestium”, oraz egzemplarze z autografami Heweliusza, Kartezjusza i Huyghensa. Godną uwagi jest ponadto kolekcja grafik i ekslibrisów licząca około 25.000 dzieł powstałych od XVI do XX w. oraz zachowane wnętrza domu Przypkowskich wypełnione zbiorami sztuki.

Muzeum im. Przypkowskich
Pl. T. Kościuszki 7/8, 28-300 Jędrzejów
tel. 41 386 24 45
czynne: wtorek – niedziela, 16 IV – 15 X w godz. 8.00–16.00,
16 X – 15 IV w godz. 8.00 – 15.00
www.muzeum.jedrzejow.pl

Opatów

W leżącym na Szlaku Bursztynowym Opatowie, dawne czasy pozostawiły wiele cennych pamiątek. Najcenniejszym zabytkiem miasteczka jest pamiętająca okres romański kolegiata św. Marcina. Do dziś dnia podziwiać w niej można romańskie okienka tzw. biforia oraz dekoracje w postaci fryzów. Na szczególną uwagę zasługują umieszczone w lewej nawie transeptu nagrobki rodziny Szydłowieckich z ciekawą płaskorzeźbą z brązu tzw. Lamentem Opatowskim. Do tej trzynawowej świątyni zbudowanej na planie krzyża łacińskiego prowadzi droga przez renesansową Bramę Warszawską. Nieopodal kościoła położony jest rynek, na którym stoi przysadzisty ratusz z przełomu XVI/XVII w., a pod rynkiem przebiega 400-metrowa Podziemna Trasa Turystyczna, która powstała z połączenia licznych wykonanych w skale lessowej piwnic. Po drugiej stronie rzeki Opatówki warto zwiedzić klasztor oo. Bernardynów z barokowym kościołem i interesującymi rzeźbami rokokowymi.

Punkt Informacji Turystycznej, Oddział PTTK w Opatowie
Pl. Obrońców Pokoju 18, 27-500 Opatów, tel. 15 868 27 78
www.free.ngo.pl/pttkopatow

Parafia rzymsko-katolicka p. w. św. Marcina
ul. S. „Grot” Roweckiego 8, 27-500 Opatów, tel./fax 15 868 27 64
www.kolegiataopatow.sandomierz.opoka.org.pl
Zwiedzanie kolegiaty: niedziele i święta: 13.30–16.30,
dni powszednie: 10.00–17.00

Wiślica – oddech wieków

Leżąca na Poniidziu Wiślica istnieje przynajmniej od IX w. Legendy mówią, że jej założycielem był książę Wiślimir, którego imię dało nazwę tej miejscowości. Wiślica była jednym z grodów państwa Wiślan, które zostało w 990 r. wcielone przez Mieszka I do jego Połańskiej dziedziny. Niektóre źródła podają, iż książę państwa Wiślan przyjął tu chrzest w 880 roku. Do dnia dzisiejszego zachowała się gipsowa misa chrzcielna o średnicy 4,5 m i głębokości 37 cm służąca do chrztu zbiorowego. Nad miasteczkiem góruje wzniesiona przez Kazimierza Wielkiego kolegiata, dziś Bazylika Mniejsza. Dzięki romańsko-gotyckiej figurze Matki Bożej zwanej Madonną Łokietkową z 1300 r., znana jest jako Sanktuarium Matki Bożej Wiślickiej. Pod posadzką gotyckiego kościoła odnaleziono relikty dwóch romańskich świątyń z XII i XIII w. oraz słynną posadzkę wiślicką tzw. „Płyte Orantów” datowaną na 1170 r. – unikalne w skali europejskiej.

W 1347 r. w Wiślicy ogłoszono tzw. Statuty Wiślickie – była to pierwsza polska kodyfikacja prawa. W obrębie zabytkowego układu urbanistycznego na uwagę zasługują m.in.: Dom Długosza z 1460 r., w którym mieści się Muzeum Regionalne i gotycka dzwonnica.

Muzeum Regionalne – Dom Długosza
ul. Plac Solny 32, 28-160 Wiślica, tel. 41 379 21 64, 508 869 366
czynne: środa – niedziela 10.00–16.00, www.muzeum.wisllica.pl

Sanktuarium Matki Bożej Wiślickiej zw. Łokietkową
ul. Długosza 26, 28-160 Wiślica, tel. 41 379 20 39
www.kielce.opoka.org.pl/dekanaty/sanktuarial/wisllica.html

Muzeum Narodowe

Siedzibą Muzeum Narodowego w Kielcach jest pałac, należący niegdyś do biskupów krakowskich, ufundowany przez bpa Jakuba Zadzikę w latach 1637-1644. Pałac biskupów jest najlepiej zachowanym obiektem architektonicznym w Polsce z czasów Wazów. W salach na piętrze zachowały się oryginalne wnętrza, stropy belkowe, malowidła na stropach i fryzy malowane na ścianach. Na tyłach rezydencji odtworzono ogród ozdobny, zwany włoskim, z XVII-wiecznym układem kwatrowym. Działające w pałacu Muzeum posiada ekspozycje stałe: Zabytkowe wnętrza z XVII i XVIII w.; Dawne uzbrojenie europejskie i wschodnie; Sanktuarium Marszałka Józefa

Piłsudskiego; Galeria malarstwa polskiego i sztuki zdobniczej (m. in. P. Michałowski, J. Kossak, J. Brandt, J. Chełmoński, J. Malczewski).

Muzeum Narodowe – Pałac Biskupów Krakowskich

Plac Zamkowy 1, 25-010 Kielce

Kasa biletowa tel. 41 344 23 18, 344 40 14, www.mnki.pl

Czynne: wtorek-niedziela 10.00–18.00

Katedra

W 1171 r. biskup Gedeon ufundował na Wzgórzu Zamkowym kolegiatę pw. Wniebowzięcia NMP. Była to świątynia w stylu romańskim. Na przestrzeni wieków, miały tu miejsce liczne przebudowy i rozbudowy, dzięki którym kościół przyjął wygląd wczesnobarokowej, trójnawowej bazyliki. We wnętrzu kieleckiej katedry należy zwrócić uwagę na gotycki tryptyk zwany „łagiewnickim”, przedstawiający koronację Matki Bożej oraz postacie świętych Wojciecha i Stanisława; polichromie z 1898 r., galenową płaskorzeźbę Marii Panny oraz barokowy ołtarz główny wg projektu Fontany. We wnętrzu bazyliki znajduje się również słynący łaskami obraz Matki Boskiej Łaskawej Kieleckiej z Dzieciątkiem. Dla turystów do zwiedzania udostępniony został skarbiec katedralny i podziemna krypta grobowa biskupów kieleckich.

Katedra p.w. Najświętszej Marii Panny

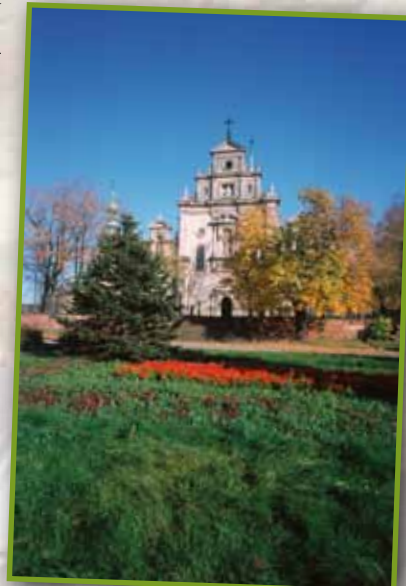
Plac Marii Panny 3

25-013 Kielce

tel. 41 344 63 07

www.katedra.opoka.org.pl

Katedrę można zwiedzać codziennie, w godz. 11.00–13.00

Muzeum Zabawek i Zabawy

Muzeum Zabawek i Zabawy istnieje w Kielcach od 1979 r. Od czerwca 2006 roku ma nową siedzibę oraz nazwę. Najcenniejszą część jego zbiorów stanowią zabawki historyczne, wśród których znaleźć można m. in. lalki z przełomu XIX/XX w., pochodzące z XIX wieku: żołnierzyki ołowiane, niemiecką miniaturową maszynę do szycia, rzutnik na szklane przeczca, pokoiki dla lalek, zestawy mebelków lalkowych, zagraniczne i polskie klocki. Najstarszym eksponatem Muzeum jest niemiecka lalka woskowa z końca XVIII w. Placówka

posiada również interesujące wystawy stałe: „Popołudniowa herbata”, „Na babcinym strychu”, „Misie w lesie” oraz wystawy czasowe: „Made in Poland” - kultowe zabawki z PRL, „Lalki z całego świata”, „Chorwackie tradycyjne zabawki dziecięce”.

Muzeum Zabawek i Zabawy

pl. Wolności 2, 25 – 367 Kielce

tel. 41 34 337 00, 41 34 440 78

fax 41 34 448 19

www.muzeumzabawek.eu

czynne: codziennie oprócz poniedziałków w godz. 9.00 – 17.00

Karczówka

Karczówka to malownicze wzgórze położone w zachodniej części Kielc, na szczycie którego znajduje się piękny pobernardyński klasztor z XVII w., ufundowany przez biskupa Marcina Szyszkwowskiego. Wczesnobarokowy kościół wzniesiono w latach 1624 – 28, do którego w latach 1629 – 31 dobudowano klasztor z krążgankami oraz zabudowania gospodarcze. W kościelnej kruchcie zachowała się tablica erekcyjna z 1626 roku. Wewnątrz świątyni na szczególną uwagę zasługuje kaplica św. Barbary z interesującą barokową rzeźbą patronki górników w ołtarzu, wykonaną w 1664 roku z bryły galeny – rudy ołowiu, wydobytej nieopodal Karczówki. Porośnięte sosnowym lasem wzniesienie, będące jednocześnie rezerwatem krajobrazowym, stanowi również doskonały punkt widokowy. Podziwiać z niego można panoramę miasta, a przy dobrej pogodzie dalsze pasma Gór Świętokrzyskich.

Karczówka Klasztor 1

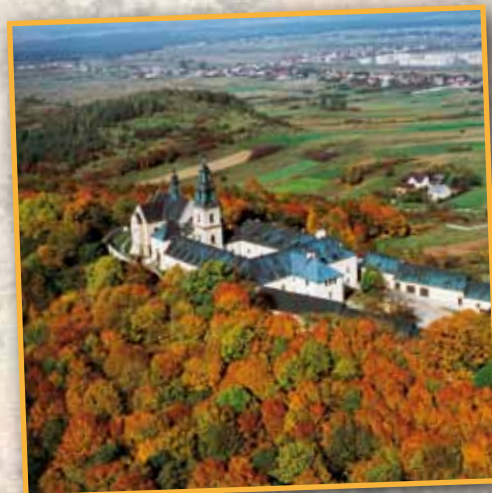
skr. pocz. 17,

25-602 Kielce 11

tel. 41 345 05 38,

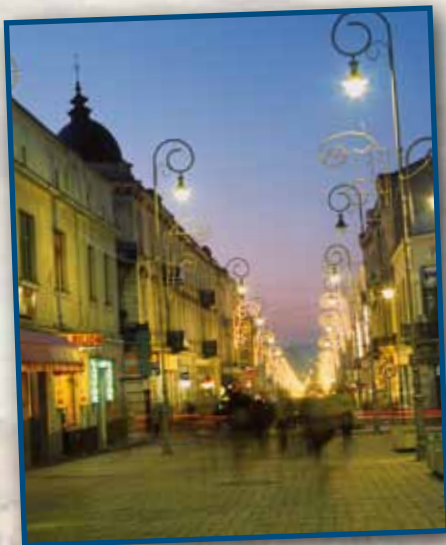
368 38 09

www.karczowka.pl

Kielce nocą

Tych, którzy lubią wieczorne i nocne chwile spędzać poza domem, Kielce zapraszają do odwiedzenia licznych kawiarenek posiadających swój niepowtarzalny klimat, pubów i dyskotek, restauracji, teatru, filharmonii czy też kin. Niezależnie od gustu i upodobań, każdy znajdzie coś dla siebie. W gronie przyjaciół i znajomych potańczy, posłucha dobrej muzyki, skorzysta z bogatej oferty restauracji serwujących oprócz tradycyjnej polskiej kuchni również dania z kuchni całego świata, obejrzy ciekawy film czy wysłucha koncertu Filharmonii Świętokrzyskiej. Wszystkie miejsca mają swój urok i nieustannie zachęcają swych gości do wspólnej zabawy.

Regionalne Centrum Informacji Turystycznej w Kielcach
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel. 41 348 00 60
www.swietokrzyskie.travel
e-mail: informacja@swietokrzyskie.travel

Dolina Gadów

Powstałe w kwietniu 2007 roku egzotarium żywych gadów jest jednym z nielicznych pod względem ilości zwierząt tego typu obiektów w Polsce. Usytuowane jest na terenie „Parku Stadion” w Kielcach. Ekspozycja umieszczona jest w budynku specjalnie przystosowanym na potrzeby egzotarium. Niezapomniane emocje wśród gości wywołuje specyficzny klimat tego miejsca i obecność największych gadów świata. Zwiedzający mogą zobaczyć egzotycznych mieszkańców Afryki, Ameryki, Azji czy odległej Australii. A są to: kajman okularowy, kameleon jemeński, pyton tygrysi, agamy błotne, brodate i kołnierzyste. Na uwagę zasługują także warany oraz węże: boa dusiciele, pytony królewskie czy siatkowane. Ekspozycja zawiera także gatunki zagrożone wyginięciem m.in.: pytona cejlońskiego i żółwie stepowe.

Egzotarium „Dolina Gadów”
ul. Kusocińskiego 61A, 25-045 Kielce
tel. 0 514 908 336
www.dolinagadow.pl; e-mail: info@dolinagadow.pl

Kieleckie Centrum Kultury

Kieleckie Centrum Kultury to instytucja na trwałe wpisana w artystyczny pejzaż świętokrzyski mająca na swoim koncie wiele spektakularnych koncertów, oper, musicali i spektakli teatralnych. W skład szerokiego repertuaru wchodzi propozycje zarówno klasyczne, jak i współczesne wykonywane przez wybitnych artystów polskich oraz zagranicznych. Kieleckie Centrum Kultury posiada dwie sceny: dużą, będącą równocześnie jedną z trzech największych w Polsce, wyposażoną w dwie sceny obrotowe oraz małą scenę. Dodatkowo w obiekcie tym swoją siedzibę mają: Filharmonia Świętokrzyska, kielecki oddział Telewizji Polskiej, Galeria Sztuki Współczesnej „Winda” oraz Kielecki Teatr Tańca.

Kieleckie Centrum Kultury
Plac Moniuszki 2 b, 25-334 Kielce
tel. 41 344 40 32, www.kck.com.pl

Geopark

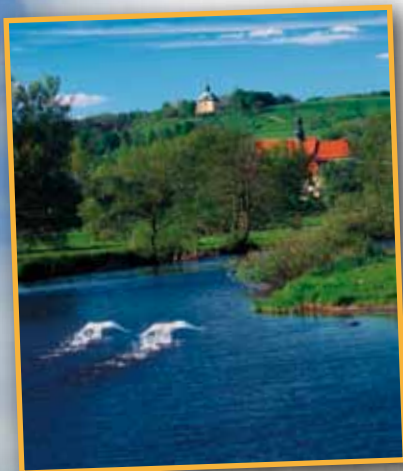
Kielce uznawane są za miasto o wybitnych walorach geologicznych, na terenie którego znajdują się aż cztery rezerwy geologiczne. Najbardziej znany to rezerwat „Kadzielnia”, obejmujący antropogeniczny ostaniec zwany Skalką Geologów zlokalizowany w centralnej części dawnego kamieniołomu. Ochronie podlegają tu liczne skamieniałości koralów, głowonogów, unikalnych w świecie ryb pancernych oraz ramienionogów. W rezerwacie Kadzielnia i jego otoczeniu można ponadto zobaczyć ciekawe przykłady różnorodnych zjawisk tektonicznych, mineralizacyjnych i krasowych a wśród nich jedne z piękniejszych w Polsce przykładów form krasu kopalnego (zagłębienia, leje, kominy krasowe, itp.). W tym niezwykłym miejscu znajduje się również kielecki amfiteatr malowniczo położony wśród skał. Rezerwat geologiczny „Ślichowice”, utworzony w celu zachowania grzędy skalnej rozdzielającej dwa nieczynne kamieniołomy na górze Ślichowicy, przedstawia interesujący fragment tektoniki hercyńskiej Gór Świętokrzyskich w postaci charakterystycznie i silnie przeładowanych skał wapiennych. Zobaczyć tu można bardzo ciekawy profil geologiczny z obalonym fałdem skalnym. W leżącym na wschodnim krańcu Pasma Kadzielniańskiego rezerwacie „Wietrznia” znajdują się wapienie górnodewońskie o zmiennej grubości ławic, w których występują szczątki fauny ramienionogów, koralowców, ślimaków, małży, trylobitów, liliowców i ryb pancernych. Interesująco prezentuje się również otoczony lasem rezerwat „Biesak – Białogon”, w którym ochronie podlegają wschodnie skał ordowickich i kambryjskich ze zjawiskami tektonicznymi dokumentującymi prawdopodobnie ruchy kaledońskie.

Geopark Kielce
ul. Strycharska 6, 25-659 Kielce
tel. 41 367 66 53, fax 41 367 65 83
www.geopark-kielce.pl

Pińczów – Sarmackie Ateny

Pińczów – serce Ponięcia, miejscowość położona nad Nidą, zakupiona i rozbudowana przez biskupa krakowskiego Zbigniewa Oleśnickiego, miała stać się rodową siedzibą Oleśnickich. Mikołaj Oleśnicki uczynił z Pińczowa ośrodek reformacji w Małopolsce. W Pińczowie, siedzibie arian – braci polskich, dokonano pierwszego i najpiękniejszego przekładu na język polski Biblii zwanej brzeską, radziwiłłowską lub pińczowską. Od XVII w. Pińczów był „stolicą” ordynacji pińczowskiej założonej przez ród Myszkowskich. Tu prowadził swój warsztat kamieniarski Florentczyk Santi Gucci – nadworny architekt i serwitorkrólowski Stefana Batorego.

W tutejszym gimnazjum kształcił się późniejszy proboszcz Krzyżanowic i Pińczowa, współtwórca Konstytucji 3 Maja Hugo Kołłątaj. Godne zobaczenia są: popauliński zespół klasztorny, kościół i klasztor reformatów, renesansowa synagoga, pałac Wielopolskich oraz Dom na Mirowie zwany „drukarnią ariańską”.

Ze wzgórza św. Anny, na którym znajduje się wykonana z miejscowego „pińczaka” wg. projektu Santi Gucciego, wolnostojąca kaplica kopułowa, rozpościera się widok na meandry Nidy i łąki, na których znajdowała się szkoła szybowcowa. W Pińczowie zlokalizowana jest stacja Kolejki Wąskotorowej „Ciuchcia Expres Ponięcie”.

Informacja Turystyczna

Muzeum Regionalne
ul. Piłsudskiego 2a, 28-400 Pińczów
tel. 41 357 24 72
www.muzeumitpinczow.eu, e-mail: mrpinczow@wp.pl

Końskie

Końskie znane już od XI w., związane były z rodem Odrowążów, a od XVII w. Małachowskich. W mieście zachowało się jedno z ciekawszych założeń parkowych w Polsce z tzw. małą architekturą ogrodową z II poł. XVIII i I poł. XIX stulecia. Można tu zobaczyć Oranżerię Egipską, Świątynię Grecką, Domek Wnuczątów, altanę, glorię i ogrodzenia z basztami. W parku rosną liczne okazy drzew pomnikowych (lipy, dęby), wśród których zlokalizowany jest zespół pałacowy składający się z dwóch półkolistych skrzydeł. W centrum warto zwiedzić późnogotycki kościół św. Mikołaja z przełomu XV i XVI w., z późnoromańskim portalem od strony południowej oraz zegarem słonecznym z 1621 r.

Centrum Informacji Turystycznej
26-200 Końskie, ul. Partyzantów 1
tel./fax 41 372 90 88
www.konskie.travel
e-mail: informacja@konskie.travel
czynne: pon. - pt. 08.00 - 16.00

Szydłów – polskie Carcassonne

Szydłów, z powodu doskonale zachowanego średniowiecznego układu urbanistycznego oraz murów miejskich, już przed laty zyskał miano polskiego „Carcassonne”. Wykonane z lokalnego wapienia w XIV wieku mury mieściły 1080 m długości do 1,8 m szerokości. Dodatkowym zabezpieczeniem miasta oraz zamku, wybudowanego na zlecenie Kazimierza Wielkiego ok. 1354 roku, wzdłuż południowego odcinka murów, była fosa, której resztki zachowały się do dzisiaj. Po dziś dzień podziwiać można Salę Rycerską, Skarbczyk, w którym mieści się Muzeum Regionalne oraz Bramę Krakowską. Na północ od rynku stoi późnogotycka synagoga, wzniesiona przed 1564 r., gdzie obecnie mieści się gminny ośrodek kultury.

Muzeum Regionalne

ul. Szkolna 8, 28-225 Szydłów, tel. 41 354 51 46
czynne: V – IX wtorek-piątek 7.30–15.30, sobota – niedziela 10.00–14.00;
X – IV poniedziałek-piątek 7.30–15.30
www.szydlow.pl

Gminne Centrum Kultury – dawna Synagoga

ul. Targowa 3, 28-225 Szydłów, tel. 41 35 45 313

Nowy Korczyn

Nowy Korczyn, którego założycielem był książę Bolesław Wstydlivy, stanowi w dzisiejszych czasach doskonały przykład małomiasteczkowej architektury. W jego panoramie dominują dwa niezwykle kościóły – nowokorczyńska fara i dawny klasztor franciszkanów. Fara wybudowana w XVI w. swój obecny wygląd zawdzięcza przeprowadzonej na początku XVII w. gruntownej przebudowie. Uwagę zwraca piękna manierystyczna fasada zachodnia, barokowy ołtarz główny, sklepienie ozdobione dekoracją stiukową oraz zachowany fragment późnogotyckiego tryptyku, przedstawiający Opłakiwanie Chrystusa. Dawny klasztor Franciszkanów został wzniesiony w drugiej poł. XIII w. z fundacji Bolesława Wstydliwego i jego żony Kingi, a następnie rozbudowany w XIV w. przez Kazimierza Wielkiego. We wnętrzu świątyni podziwiać można gotyckie i barokowe polichromie. Interesującym obiektem – świadectwem czasów, kiedy to w Nowym Korczynie połowę mieszkańców stanowiła ludność żydowska – są ruiny klasycystycznej synagogi z końca XVIII w.

Urząd Gminy Nowy Korczyn

ul. Krakowska 1, 28-136 Nowy Korczyn, tel. 41 377 10 03
www.nowykorczyn.pl
e-mail: gmina@nowykorczyn.pl

Bodzentyń

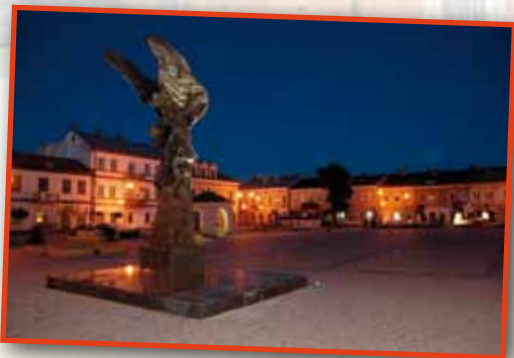

Słynące w Polsce z targów końskich miasteczko Bodzentyń należy do najczęściej odwiedzanych miejscowości turystycznych w sercu Gór Świętokrzyskich. Miasto zostało założone przez biskupa krakowskiego Bodzantę w 1355 r. Biskup Florian z Mokrska w XIV w. zabez-

pieczył Bodzentyń murami obronnymi i wznosił zamek na wysokiej skarpie. Król Władysław Jagiełło spędził w nim dwa dni w 1410 r. odbywając pielgrzymkę na Święty Krzyż w drodze pod Grunwald. W XV w. wzniesiony został drugi z najcenniejszych obiektów Bodzentyń, gotycki kościół obecnie kolegiata pw. Wniebowzięcia NPM i św. Stanisława. W bogatych wnętrzach świątyni podziwiać można tryptyk bodzentyński z pocz. XVI w. autorstwa ucznia Wita Stwosza Marcina Czarnego oraz renesansowy ołtarz z obrazem namalowanym przez Pietro degli Ingannati (Petrus Venetus) w 1546 r. na polecenie Zygmunta Starego dla Katedry Wawelskiej jako ołtarz główny. Przy ulicy 3 Maja 13 warto zwiedzić zabytkową zagrodę Czernikiewiczów z 1897 r. – punkt etnograficzny Muzeum Wsi Kieleckiej.

Urząd Miasta i Gminy w Bodzentyńcu
ul. Suchedniowska 3, 26-010 Bodzentyń
tel. 41 31 15 010, 31 15 511, www.bodzentyń.ugm.pl

Chmielnik

Chmielnik jako miejscowość pojawia się w dokumentach w bardzo dramatycznym momencie historii Polski. 18 marca 1241 r., podczas najazdu Tatarów na jego przedpolu odbyła się „Chmielnicka” bitwa, uznana za jeden z większych bojów XIII-wiecznej Europy. Z historią miasta wiąże się również dzieje społeczności żydowskiej, czego świadectwem jest synagoga wzniesiona prawdopodobnie w latach 1633-34.

Od kilku lat w Chmielniku w trzecią niedzielę czerwca odbywa się duża cykliczna impreza „Spotkania z Kulturą Żydowską”. Obecnie przybywający do miasteczka turyści podziwiać mogą Chmielnicki Rynek z XIX w. oraz mieszczkańskie i czynszowe kamienice posiadające sklepienia łukowe ze wspornikami. Ponadto warto zwrócić uwagę na kościoły: parafialny wybudowany w latach 1730-1783 oraz postawiony w miejscu dawnej drewnianej świątyni kościół z XVI w.

Punkt Informacji Turystycznej w Chmielniku
Gminne Centrum Informacji
ul. 13 stycznia 17, 26-020 Chmielnik
tel. 41 354 47 26, www.chmielnik.com

Połaniec

Połaniec leży we wschodniej części Niecki Połanieckiej, będącej częścią Kotliny Sandomierskiej. Od wschodu granicę gminy stanowi Wisła, zaś od północy i zachodu kompleks Lasów Golejowskich. Połaniec posiada bogatą historię sięgającą XI wieku, w której odznaczają się walki z Tatarami w wyniku których miasto zostało kilkakrotnie zniszczone. Cennym zabytkiem Połania jest zespół kościoła parafialnego p.w. św. Marcina z XIX wieku z barokową kaplicą Matki Bożej Różańcowej z XVIII wieku oraz bożnica z tegoż wieku. Tutaj wygłosił swój uniwersał Tadeusz Kościuszko, a w miejscu gdzie obozowało jego wojsko został usypany kopiec. Corocznie odbywają się tu obchody ogłoszenia Uniwersału Połanieckiego. W Połaniu znajduje się jedna z największych w Polsce elektrowni oraz nowoczesna, kryta pływalnia „Delfin”.

Punkt Informacji Turystycznej w Połaniu
Centrum Kultury i Sztuki
ul. Czarnieckiego 5, 28-230 Połaniec
tel. 0 15 865 09 17 (tel. tymczasowy)

Zawichost

Zawichost to miasto królewskie położone na wczesnośredniowiecznym szlaku ruskim z zachodniej Europy na wschód, usytuowane nad historyczną przeprawą przez Wisłę. Do dnia dzisiejszego podziwiać można wzniesiony w latach 1244-1257 kościół pofranciszkański (pierwotnie rezydowały tu klaryski) p.w. św. Jana Chrzciciela. Ufundowana przez księcia Bolesława Wstydliwego świątynia wraz z klasztorem stanowiła wiano dla jego siostry księżnej Salomei, która wstąpiła do zakonu klarysek i osiadła w Zawichoście. Był to pierwszy klasztor klarysek w Polsce. Obecnie kościół stanowi wspaniały przykład wczesnogotyckiej architektury, do którego w XVII i XVIII w. dobudowano dwie kaplice. Godnym uwagi jest również wzniesiony w XVIII w. w miejscu XII-wiecznej świątyni kościół Wniebowzięcia NMP. Pozostałości starych murów widoczne są do dziś dnia w podziemiach, a z tyłu kościoła roztacza się przepiękny widok na Wisłę.

Urząd Miasta i Gminy Zawichost
ul. Żeromskiego 50, 27-630 Zawichost
tel. 15 836 41 15, fax 15 836 40 51, www.zawichost.pl

Zabytkowy Zakład Hutniczy w Maleńcu

W położonym 24 km na zachód od Końskich Maleńcu, nad rzeką Czarną, zlokalizowany jest zabytkowy zespół walcowni i gwoździarni posiadający już ponad 200-letnią historię. Założony został w 1782 r., rozbudowany przez kasztelana łukowskiego Jacka Jezierskiego, który latem 1787 r. oprowadzał po nim króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Przez lata zmieniali się właściciele modernizując park maszynowy i zmieniając profil produkcji. Spośród doskonale zachowanych do dziś elementów wyposażenia zakładu do najbardziej interesujących zaliczyć trzeba: cykl produkcyjny – walcowania blach oraz wytwarzania z nich narzędzi gospodarczych, hale walcowni, gwoździarni i szpadlarni z 1839 r. oraz unikalne maszyny i koła wodne. Zespół przestrzenny zakładu w Maleńcu wpisany w dniu 21.06.1967 r. do rejestru zabytków województwa (wówczas kieleckiego) składa się z: układu hydroenergetycznego, budynków produkcyjnych, osiedla fabrycznego i drogi tzw. „kasztelańskiej”. Co roku w lipcu podczas festiwalu technologiczno-

turystycznego „Kuznice Koneckie” można zobaczyć wprowadzane w ruch zabytkowe maszyny i urządzenia.

Zabytkowy Zakład Hutniczy

Maleniec 54, 26-242 Ruda Maleniecka, tel. 41 373 11 42
czynne: codziennie od 8.00–18.00, www.maleniec.powiat.konskie.pl

Muzeum Przyrody i Techniki w Starachowicach

Muzeum Przyrody i Techniki to placówka wyjątkowa pod względem różnorodności swoich zbiorów. Jej najcenniejszym elementem jest Zespół Wielkopiecowy z pierwszej połowy XIX wieku i początków XX wieku. Jest to jednocześnie najlepiej zachowany kompleks zakładów hutnictwa żelaza w Europie. W muzeum zobaczyć można osadę starożytnego hutnictwa żelaza z piecowiskiem dymarskim, zabytkowe auta produkowane niegdyś przez Zakłady Starachowickie oraz skamieniałe tropy dinozaurów. Dla dzieci i młodzieży szkolnej organizowane są lekcje podzielone na trzy działy tematyczne: „Od pieca dymarskiego do Wielkiego Pieca”, „Miasto Stara i Boforsa” oraz „Tropami świętokrzyskich dinozau-

rów”. Na terenie zachowanego kompleksu zakładów hutnictwa żelaza organizowane są od kilku lat różnego rodzaju imprezy, z których największym powodzeniem cieszą się: Żelazne Korzenie i Jarmark u Starzecha.

Muzeum Przyrody i Techniki, Ekomuzeum im. J. Pazdura

ul. Wielkopiecowia 1, 27-200 Starachowice
tel. /fax: 41 275 40 83, www.ekomuzeum.pl
czynne: IV–X – wtorek – piątek 8.00–18.00,
sobota – niedziela 12.00–18.00,
XI–III – wtorek – piątek 8.00–16.00, sobota – niedziela 12.00–16.00
Z powodu remontu Muzeum będzie nieczynne do końca września 2010 roku.

Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi

Sielpia to miejscowość wypoczynkowa w Regionie Świętokrzyskim, położona nad rzeką Czarną Konecką i spiętrzoną na niej 60-hektarowym zalewem. W XIX w. znana była jednak zupełnie z innych funkcji. Działał tu jeden z największych zakładów przemysłowych Zagłębia Staropolskiego, którego projektantami technicznymi byli

Fryderyk Lempie i Filip Girard. Inwestycję realizowano w latach 1821–41, a zakład działał do 1921 r. Dnia 10 marca 1934 r. uznany został za zabytek sztuki inżynierskiej. Był pierwszym w Polsce prawnie chronionym zabytkiem techniki. Obecnie w dawnych budynkach walcowni i pudlingarni (zakładu przerabiającego surówkę na żelazo kowalne) mieści się Muzeum Zagłębia Staropolskiego. Do jego najcenniejszych eksponatów należy olbrzymie metalowe koło napędowe o średnicy 8 m oraz wiele unikatowych maszyn i urządzeń takich jak: tokarki, strugarki, prasy czy też 150-letnie obrabiarki. Ponadto zachowało się ujęcie wody (groble, upusty i kanały), hale produkcyjne, suszarnie drewna, portiernia oraz dawne osiedle fabryczne.

Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi

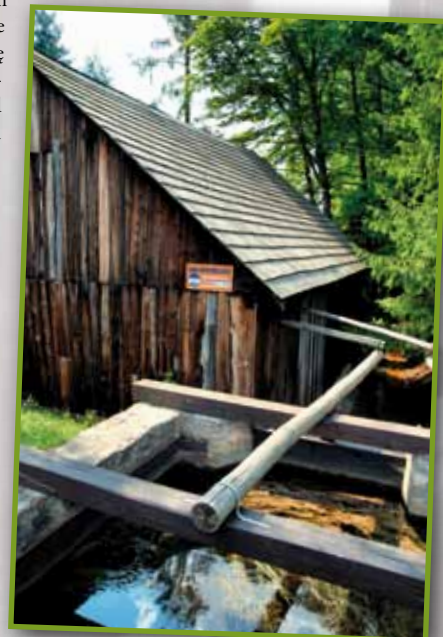
ul. Stoleczna 19, Sielpia, 26-200 Końskie, tel. 41 372 02 93
czynne: wtorek–niedziela w godz. 9.00–12.00, 13.00–17.00

Kuźnia Mechaniczna w Starej Kuźnicy

W Starej Kuźnicy nad rzeką Młynkowską znajduje się jedyna w Polsce, zachowana w pierwotnej postaci, zabytkowa kuźnica z układem wodnym z XVIII w. W jej wnętrzu zobaczyć można ogromny młot naciskowy uderzający blisko 60 razy na minutę w olbrzymie kowadło, drewniane miechy skrzynkowe, ręczne nożyce do cięcia blachy, piec i inne narzędzia kowalskie. Tuż przy drewnianym budynku kuźnicy zlokalizowane jest urządzenie spiętrzające wodę i wprawiające w ruch wspomniany młot i miechy. W jego skład wchodzi stawidła z drewnianym korytem doprowadzające wodę do koła wodnego. Kuźnica stanowi obecnie obiekt muzealny.

Kuźnia Mechaniczna

Stara Kuźnica 46, 26-205 Nieświń, tel. 41 371 91 87
Obiekt udostępnia od wtorku do niedzieli mieszkający obok pan Niewęgłowski

Ruiny zakładu wielkopiecowego w Samsonowie

Historia produkcji żelaza w Samsonowie rozpoczyna się od powstania w drugiej połowie XVI w. kuźnicy zwanej Michałowską. Zlokalizowana była ona kilkaset metrów na północ od ruin zakładu wielkopiecowego. W 1594 r. znajdowała się pod zarządem Łukasza Samsona i zwana była Samsonowską. Zakład był wielokrotnie przebudowywany przez kolejnych właścicieli, a produkowano w nim m.in. armaty, kule i broń białą. Zakład wielkopiecowy tzw. „Huta Józef”, której ruiny podziwiać możemy do dnia dzisiejszego, zbudowany został w latach 1818-1823 dzięki staraniom Stanisława Staszica. Zmodernizowana i nowoczesna huta była w stanie wyprodukować około 800 ton surówki rocznie. Niestety po pożarze w 1866 roku zakład nie został ponownie odbudowany. Obecnie pozostałości huty przypominają klasycystyczne założenia pałacowe, w którego krajobrazie dominuje wieża gichtociągowa i okrągły wielki piec.

zostałości huty przypominają klasycystyczne założenia pałacowe, w którego krajobrazie dominuje wieża gichtociągowa i okrągły wielki piec.

Urząd Gminy Zagnańsk
ul. Spacerowa 8, 26-050 Zagnańsk, tel. 41 300 13 22
www.zagnansk.pl

Walcownia w Nietulisku Dużym

Ruiny walcowni profili drobnych i blach w Nietulisku Dużym to pozostałości zakładu stanowiącego ostatnie ogniwo tzw. „ciąglego zakładu fabryk żelaznych” nad Kamienną. Zbudowana w latach 1834-46 fabryka była starannie rozplanowanym założeniem urbanistycznym z osiedlem przemysłowym i układem wodnym. Składała się z: walcowni, 2 suszarni, magazynu, szopy, stajni, budynku administracyjnego, wagi oraz 36 domów dla robotników i kadry kierowniczej. Obecnie walcownia żelaza jest cennym zabytkiem techniki, którego największą wartość stanowi kompletnie zachowany historyczny układ wodny.

Urząd Miasta i Gminy w Kunowie
ul. Warszawska 45 B, 27-415 Kunów, tel./fax 41 261 31 74
www.kunow.pl

Mur oporowy w Bobrzy

W leżącej w granicach powiatu kieleckiego miejscowości Bobrza, Jan Cacci z Bergamo zbudował w 1598 r. pierwszy na ziemiach polskich wielki piec. W roku 1824 w odległości około 1 km rozpoczęto w ramach staszycowskiego planu industrializacji Królestwa Polskiego budowę nowego zakładu wielkopiecowego usytuowanego u stóp wysokiej skarpy.

Wzniesiono wówczas potężne mury oporowe, które miały 500 m długości, 5 m szerokości a miejscami dochodziły nawet do 15 m wysokości. Miały one służyć umocnieniu zbocza góry, stanowiącej poziom zasypu wielkich pieców. Na terenie fabryki stały składy na rudę, węgielnicę, piece do prażenia rudy, osiedle fabryczne oraz układ wodny. Dalszą rozbudowę zakładu przerwała powódź i wybuch powstania listopadowego. Obecnie można podziwiać pozostałości zakładu wielkopiecowego, osiedla oraz wspomniany mur oporowy.

Punkt Informacji Turystycznej w Miedzianej Górze
Gminna Biblioteka Publiczna
ul. Urzędnicza 18, 26-085 Miedziana Góra
tel. 41 303 11 01
www.miedziana-gora.pl

Piec hutniczy w Kuźniakach

Po drodze z Rudy Strawczyńskiej do Mniowa warto przystanąć w miejscowości Kuźniaki, by zobaczyć ciekawy architektonicznie wielki piec hutniczy należący niegdyś do huty „Jadwiga”. Przypominający w kształcie ścięty ostrosłup piec funkcjonował od 1782 r. do 1897 r. wytwarzając w czasach swej świetności nawet 1000 ton surówki. Wyrabiano z niej balustrady, kraty, krzyże, rury i blachy. Prócz ruin wielkiego pieca zachowało się do dziś dawne ujęcie wody (grobla, staw i upust), podziemny sklepiony kanał długości ok. 100 m oraz zwalę żużla zalegające przy jego wylocie.

Punkt Informacji Turystycznej w Strawczyni
Gminny Ośrodek Kultury
ul. Żeromskiego 16, 26-067 Strawczyn
tel. 41 303 86 35
www.strawczyn.pl

Oblęgorek – Henryk Sienkiewicz

W Oblęgorku niedaleko Strawczyzna mieści się posiadłość polskiego noblisty – Henryka Sienkiewicza, którą pisarz otrzymał w darze od społeczeństwa z okazji 25-lecia pracy literackiej. Obecnie w pałacu znajduje się muzeum poświęcone jego życiu i twórczości. Ekspozycja wiernie oddaje układ pokoi i ich wyposażenia z czasów zamieszkiwania w pałacu rodziny Sienkiewiczów. Wystawa biograficzno – literacka dostarcza wiele informacji na temat pisarza, jego działalności pozaliterackiej oraz podróży. W muzeum znajdują się jedne z najcenniejszych pamiątek po Sienkiewiczu – albumy, dokumenty i listy przesyłane jubilatowi w dowód uznania, podziwu i czci dla jego talentu.

Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku

(oddział Muzeum Narodowego w Kielcach), 26-067 Strawczyn
tel. 41 303 04 26,
fax 41 303 04 26 w. 21
www.mnki.pl

Uwaga! Na czas remontu – Muzeum zamknięte! (otwarcie przewidziane w sierpniu 2010 r.)

Kielce – Stefan Żeromski

Stefan Żeromski – pisarz ten związany był z Kielecczyną w sposób szczególny. Urodził się w podkieleckim Strawczyźnie, dzieciństwo spędził w Ciekotach, mieszkał w Kielcach i uczył się w kieleckim gimnazjum. Dziś mieści się tu Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego, w którym warto

zobaczyć ekspozycje prezentujące pamiątki rodzinne, przedmioty związane ze szkołą i nauką, wizerunki rodziny, przyjaciół, młodzieńczych miłości pisarza oraz pierwsze wydania utworów Żeromskiego. Ziemia świętokrzyska obecna jest niemal w całej twórczości Żeromskiego. Akcja wielu znanych utworów rozgrywa się w Kielcach. Opisy tutejszych krajobrazów oraz samego miasta można znaleźć w „Syzyfowych pracach”, „Dziejach Grzechu”, „Ludziach bezdomnych” i „Puszczy Jodłowej”.

Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego

(oddział Muzeum Narodowego w Kielcach)
ul. Jana Pawła II 5, 25-013 Kielce
tel. 41 344 57 92, www.mnki.pl
czynne: wtorek, czwartek, piątek i niedziela 9.00–15.30,
środa 11.00–17.30

Nagłowice – Mikołaj Rej

Mikołaj Rej – autor słynnych słów: „A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają” – zwany jest ojcem literatury polskiej, gdyż był pierwszym pisarzem tworzącym wyłącznie w języku polskim. W Nagłowicach, w których mieszkał, w dworze z około 1800 roku, wzniesionym przez Kacpra Walewskiego w miejscu, gdzie stał wcześniej dwór Reja znajduje się obecnie izba Jego pamięci. Przedstawia ona związki pisarza z tą miejscowością i znaczenie jego twórczości, zarówno dla piśmiennictwa jak i całej kultury polskiej. W zabytkowym parku angielskim otaczającym dworek do dziś zachowały się sędziwe dęby, pamiętające czasy pisarza. Przybywający do

Nagłowic turyści mogą skorzystać z noclegów w zabytkowych wnętrzach dworku.

Dworek Mikołaja Reja

ul. Kacpra Walewskiego 7, 28-362 Nagłowice
tel/fax. 41 381 45 70
www.naglowice.glt.pl
e-mail dworekreja@wp.pl
czynne: poniedziałek – sobota 8.00–16.00,
niedziele i święta V–IX 9.00–17.00

Bodzechów, Doły Biskupie – Witold Gombrowicz

Witold Gombrowicz – powieściopisarz, dramaturg, eseista – urodził się w Małoszyczach k. Opatowa a okres, w którym jego ojciec był dyrektorem zakładów żelaznych spędził w Bodzechowie. Obserwacje poczynione wtedy przez pisarza wychowanego w atmosferze „dworu ziemiańskiego” miały ogromny wpływ na jego twórczość. Wiele literackich obrazów z „Pornografii”, „Ferdynand” czy „Ślubu” wprost przywołuje Ćmielów, Brzostówkę, Grocholice, Ostrowiec Świętokrzyski, Rudę (dziś Kościelną), czy też wspomniany Bodzechów.

W Dołach Biskupich ojciec Gombrowicza prowadził fabrykę tektury „Witulini”. W czerwcu każdego roku odbywa się Piknik Gombrowiczowski, podczas którego prezentowane są sztuki teatralne, odbywają się wystawy, plenery i pokazy filmów. Miejsca związane z dzieciństwem i młodością pisarza połączone zostały zielonym szlakiem rowerowym oraz samochodowym „Świętokrzyskim Szlakiem Literackim”.

www.swietokrzyskie.travel

Starachowicka Kolej Wąskotorowa

Rozwój kolei wąskotorowych w okolicach Starachowic był ściśle związany z miejscowymi zakładami przemysłowymi i wydobywczymi wchodzącymi w okresie międzywojennym w skład Centralnego Okręgu Przemysłowego. W tym właśnie czasie powstała sieć kolei łączących Wielki Piec w Starachowicach oraz tartak na Bugaju z kopalniami Majówka, Mikołaj, Zębice, Władysław Henryk

i licznymi ładowniami drewna. Dziś Starachowicka Kolej Wąskotorowa oferuje przejażdżkę 6 km trasą od Starachowic Wschodnich (Wierzbnik) do wsi Lipie.

Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych

tel. 660 509 105, 660 509 104, 600 390 992

www.skw.org.pl

Pociągi kursują w niedziele na trasach:

Starachowice - Lipie, godz. odjazdu 10:30, 13:30, 17:00

Lipie - Starachowice, godz. odjazdu 13:00, 16:00, 18:30

Iłża - Marcule, godz. odjazdu 11:00, 14:00, 17:00

Marcule - Iłża, godz. odjazdu 13:00, 16:00, 18:30

Możliwość rezerwacji wycieczek w dowolnym terminie.

Ciuchcia Express Ponidzie

Świętokrzyska Kolejka Dojazdowa „Ciuchcia Express Ponidzie”, wykorzystująca linię wąskotorową zbudowaną przez wojska austriackie już w 1915 r., należy do jednej z największych atrakcji turystycznych Poniidzia.

Pociąg w stylu „retro”, w skład którego może wejść zabytkowa lokomotywa parowa lub spalino-wa, wagony pasażerskie, wagony: „plenerowy”, „letni” – bez dachu, i konsumpcyjny, kursuje w każdy weekend sezonu letniego oraz na zamówienie. Jadąc tym zabytkowym pociągiem turystycznym na trasie Jędrzejów – Pińczów (lub odwrotnie) turyści mają okazję podziwiać piękne krajobrazy Poniidzia i Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. W trakcie przejażdżki, na życzenie grup, można zorganizować postój w miejscowości Umianowice, gdzie znajduje się zadaszone miejsce z drewnianymi stołami, ławami i dużym paleniskiem.

Świętokrzyska Kolejka Dojazdowa „Ciuchcia Express Ponidzie” z Jędrzejowa do Pińczowa

ul. Dojazd 1, 28-300 Jędrzejów, tel. 41 386 22 55

www.ciuchcia.eu

Ogród na Rozstajach

W niewielkiej odległości od Pińczowa (ok. 6 km) w Młodzawach Małych położony jest niezwykle „Ogród na Rozstajach” założony przez artystę – rzeźbiarza Tadeusza Kurczyńskiego.

Spotykamy w nim istnie bajkowy krajobraz – kilkunastometrowy wodospad, jaskinię, oczka wodne oraz niezliczoną ilość kwiatów i krzewów, a to wszystko rozlokowane na trzech poziomach. Mieszkańcami ogrodu są: białe i czarne łabędzie, bocian czarny, różne odmiany kaczek, pawie, papugi. Liczne oczka wodne zamieszkują piękne, kolorowe ryby.

Ogród na Rozstajach

Młodzawy Małe 17, 28-400 Pińczów, tel. 41 357 92 65

Czynne w soboty i niedziele 9.00–19.00, od IV do XI

www.ogrodnaorozstajach.pl

Ścieżka przyrodnicza w Gminie Sitkówka – Nowiny

Oznakowana na terenie gminy Sitkówka – Nowiny ścieżka przyrodnicza wiedzie przez urokliwe zakątki o unikalnych walorach krajobrazowo-przyrodniczych i historyczno-kulturowych. Głównymi atrakcjami na jej trasie są: dolina rzeki Bobrzy, nieczynny Kamieniołom na Berbersówce z szafirowo czystą wodą, roślinność kserotermiczna na Górze Panek oraz przedwojenna miejscowość letniskowa Trzcianki z historyczną zabudową. Ścieżka zatacza pętlę i ma 14 przystanków a na jej przejście trzeba poświęcić około 3 godzin.

Punkt Informacji Turystycznej w Sitkówce - Nowiny

Kryta Pływalnia „Perła”

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji

26-052 Sitkówka-Nowiny

tel. 41 346 52 60, 41 345 96 50 wew. 35

www.perla.maximum.pl

*P*ustelnia Złotego Lasu w Rytwianach

W 1624 r. dla kamedułów kongregacji Monte Korona w pobliżu miejscowości Rytwiany wybudowano EREMUS Silvae Aureae – Pustelnię Złotego Lasu. Powstał wówczas kościół pw. Zwiastowania NMP, zabudowania klasztorne i gospodarstwo oraz eremitorium – czyli zespół 16 domków pustelniczych. Do dziś przybywający turyści podziwiać mogą kościół z barokowym wyposażeniem, część parterowych zabudowań klasztornych z tzw. eremem Tęczyńskiego – jedynym zachowanym domkiem pustelniczym oraz część budynków gospodarczych, w których mieściły się: kuchnia klasztorna, infirmeria i apteka. Od roku odnowiona Pustelnia funkcjonuje jako

Centrum Terapeutyczne i przyjmuje na turnusy terapeutyczne i relaksacyjne gości pragnących w atmosferze ciszy i samotności, bez radia, telewizora i telefonu, odzyskiwać spokój ducha. Pustelnia dysponuje 20 pokojami, własną kuchnią i salami terapeutycznymi.

Relaksacyjno-Kontemplacyjne Centrum Terapeutyczne „Pustelnia Złotego Lasu”

ul. Klasztorna 25, 28-236 Rytwiany

tel. 15 864 77 95

www.pustelnia.com.pl

e-mail: pustelnia@pustelnia.com.pl

*B*liżyn, Mroczków - na Szlaku Architektury Drewnianej

Miejscowość Bliżyn szczyli się faktem, że w czerwcu 1410 roku nocował tu Władysław Jagiełło podczas podróży pod Grunwald. Jednym z cennych zabytków Bliżyna jest modrzewiowa kaplica św. Zofii ukończona w roku 1818. Kaplica jest orientowana o konstrukcji zrębowej. Oprócz kaplicy, w Bliżynie można zobaczyć ruiny stalowni z XIX w., neogotycki pałac Platerów oraz kościół parafialny pw. św. Ludwika z 1896 roku.

W Mroczkowie można zobaczyć piękny modrzewiowy kościół św. Rocha, który według podania ludowego zbudowany został na grobach zmarłych pod koniec XVI wieku lub na początku XVII wieku jako wotum dziękczynne Bogu za ustanie zarazy. Zbudowany jest w „zrąb”, z zewnątrz i wewnątrz szalowany deskami. W 1856 r. z ofiar właściciela i pracowników Cegielni w Sołtykowie, wzniesiono tu ołtarz wraz z obrazem olejnym Św. Rocha.

Urząd Gminy w Bliżynie

ul. Kościuszkii 79a, 26-120 Bliżyn

tel. 41 25 41 104, 41 25 41 172

fax. 41 25 41 236

e-mail: ugblizyn@wp.pl

www.ugblizyn.bip.doc.pl

www.drewniane.swietokrzyskie.travel

*K*olegiata Św. Józefa w Klimontowie

W malowniczo położonym Klimontowie znajduje się piękna barokowa kolegiata fundacji kanclerza Jerzego Ossolińskiego wzniesiona w latach 1643 – 1650. Jest to jedna z najoryginalniejszych i najpiękniejszych budowli z XVII w. wzniesiona na planie elipsy według projektu architekta włoskiego Wawrzyńca Senesa. Plan kolegiaty ma swój pierwowzór w niezrealizowanym projekcie rzymskiego kościoła S. Spirito dei Napoletani.

Wewnątrz świątyni na uwagę zasługują stiuki wykonane przed 1647 rokiem przez Jana Chrzyciela Falconiego, wczesnobarokowe portale, rokokowa polichromia na ścianach i sklepieniu kruchty, rokokowy chór muzyczny, organy oraz cztery ołtarze.

W miejscowości tej warto również zobaczyć interesujący kościół i klasztor poddominikański (1613 – 1623) fundacji Jana Zbigniewa Ossolińskiego oraz klasycystyczną synagogę z 1851 r.

Punkt Informacji Turystycznej w Klimontowie

Biblioteka Publiczna

ul. Kościelna 5, 27-640 Klimontów

tel. 0601 760 948

www.klimontow.pl

*S*anktuarium Matki Bożej Bolesnej w Kałkowie-Godowie

Sanktuarium stanowiące ważny ośrodek kultu maryjnego wybudowano w latach osiemdziesiątych XX wieku, dzięki wielkiej woli i sile sprawczej, księdza kustosa Czesława Wali i pracy okolicznych mieszkańców. W ramach sanktuarium powstał wielki kompleks obiektów sakralnych, spośród których wyróżniają się: Świątokrzyżska Golegata – 33-metrowa budowla – Panteon Męczenników Narodu Polskiego, kościół parafialny ze słynącym z łask obrazem Matki Boskiej Bolesnej, Droga Krzyżowa, Droga Betlejemka, Kaplice Różańcowe, Kaplica Piety, Dom Jana Pawła II, Dom Pielgrzyma, Panorama Świątokrzyżska – ruchome Misterium Męki Pańskiej. Na terenie sanktuarium prężnie funkcjonuje również warsztat zajęciowej.

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski Matki Ziemi Świątokrzyżskiej

Kałków-Godów 84a, gm. Pawłów

Informacji udziela Dom Pielgrzyma, tel. 41 272 18 88,

www.kalkow-godow.pl

Klasztor Cysterski w Wąchocku

Wąchock – miasteczko koło Starachowic słynie nie tylko z dowcipów, ale przede wszystkim z opactwa cystersów sprowadzonych tu w 1179 r. z burgundzkiego opactwa Morimond przez biskupa krakowskiego Gedeona herbu Gryf. W latach 1218-1239 włoski warsztat cysterski br. Simona wznosił tu kamienne opactwo wzorowane na architekturze tokańskiej. Do dziś

przetrwiał pierwotny, romański układ zespołu klasztornego z zachowanym kapitułarzem, fraternią i karcerem. W latach późniejszych zespół klasztorny wielokrotnie przebudowywano. Przybywający tu miłośnicy architektury sakralnej podziwiać mogą późnoromański kościół klasztorny zbudowany na planie krzyża łącińskiego

z dwubarwnych ciosów kamiennych. W krużgankach znajduje się krypta grobowa mjr. Jana Piwnika „Ponurego” – legendarnego dowódcy Świętokrzyskich Zgrupowań AK, a w budynku klasztornym obok furty mieści się Muzeum O. Cystersów powstałe w oparciu o unikalną kolekcję pamiątek z okresu powstań narodowych, zgromadzonych przez ks. ppłk Walentego Ślusarczyka. Zespół Opactwa Cystersów w Wąchocku jest jednym z najważniejszych obiektów europejskich szlaków kulturowych: – Szlaku Cysterskiego i Romańskiego.

Muzeum Ojców Cystersów – Klasztor w Wąchocku

ul. Kościelna 14, 27-215 Wąchock, tel. 41 271 50 66
 czynne: V-X w dni powszednie 9.00–12.00, 13.30–17.15, 18.00–20.00,
 w niedziele i święta kościelne 14.30–17.15;
 XI–IV w dni powszednie 13.30–17.15,
 w niedziele i święta 14.30–17.15,
www.cystersi.pl

Klasztor Cysterski w Jędrzejowie

W 1149 r. do obecnego Jędrzejowa przybyli zakonnicy z francuskiego opactwa cysterskiego Morimond w Burgundii i wybudowali w nim pierwszy na ówczesnych ziemiach polskich klasztor cysterski. Zlokalizowane przy

drodze wylotowej w kierunku Katowic, Opactwo składa się z trójnawowej bazyliki z transeptem oraz zabudowań klasztornych, z których do dziś dnia zachowały się jedynie trzy skrzydła. We wnętrzu świątyni na uwagę zasługują późnoromańskie wsporniki w kaplicach południowych. Warto wiedzieć, iż ostatnie lata swego

życia spędził tu bł. Wincenty Kadłubek, który zrezygnował z godności biskupiej, aby przywdziać habit mnisi. W jednej z kaplic umieszczono ołtarz grobowy Kadłubka z posrebrzaną trumną z jego świętymi relikwiami. Corocznie w miesiącach sierpnia i września w klasztorze odbywa się Międzynarodowy Festiwal Organowy.

Sanktuarium bł. Wincentego Kadłubka

ul. Klasztorna 10, 28-300 Jędrzejów
 tel. 41 386 23 08,
www.cystersi.pl

Koprzywnica – relikwie romańskie

Koprzywnica leżąca w dolinie rzeki Koprzywianki swą sławę zyskała dzięki rezydującym tu niegdyś Cystersom. Ich opactwo ufundowane w I poł. XIII w. przez Mikołaja Bogorię zostało gruntownie przebudowane w XVIII w. Wzniesiona z kamiennych ciosów romańska świątynia posiada nadbudowane z cegły gotyckie szczyty oraz dobudowane w okresie baroku: zakrystię, kaplicę, zachodnią fasadę z kruchtą i wieżę sygnaturkę w kształcie kielicha zwanego „kulawką”. Bardzo efektywnie prezentuje się widoczne w całym kościele sklepienie krzyżowo-żebrowe oraz gotyckie malowidła. Z części klasztornej na szczególną uwagę zasługuje romański kapitułarz posiadający sklepienie krzyżowo-żebrowe.

Parafia rzymskokatolicka św. Floriana

ul. Krakowska 76, 27-660 Koprzywnica
 tel. 15 847 62 02
www.koprzyzlosci.pl

Samborzec

W miejscowości Samborzec, na wzgórzu stoi murowany kościół wzniesiony ok. połowy XIII w. przez dziedzica Pawła Samborzeckiego. Sam Długosz mówi o kościele samborzeckim jako starożytnym, Trójcy Świętej poświęconym. Świątynia odbudowywana po zniszczeniach wojen szwedzkich a następnie wielokrotnie rozbudowywana, posiada wiele cech baroku z pozostałościami romańskimi. Będąc w Samborcu warto zainteresować się historią miejscowości i okolicy, która sięga ok. 5000 lat p. n. e. Z tego okresu pochodzą najstarsze ślady osadnictwa. Pozostałością po końcowych latach epoki prehistorycznej są mogiły w kształcie niewielkich kurhanów. Dziś spotkać je można pomiędzy Żłotą a Malicami – „Mogiła Kwaczała” oraz „Kocot” w Gorzyczanach. Warto tu również zobaczyć: grodzisko kultury złockiej w Żłotej i Samborcu z okresu ok. 4000 lat p. n. e., cmentarzysko z epoki brązu, wąwozy lessowe w Chobrzanach, Gorzyczanach i Samborcu, barokowy dwór alkierzowy oraz kościół z polichromiami z XIV w. w Skotnikach. W pierwszej dekadzie maja w Samborcu odbywa się impreza folklorystyczna – Święto Kwitnącej Jabłoni.

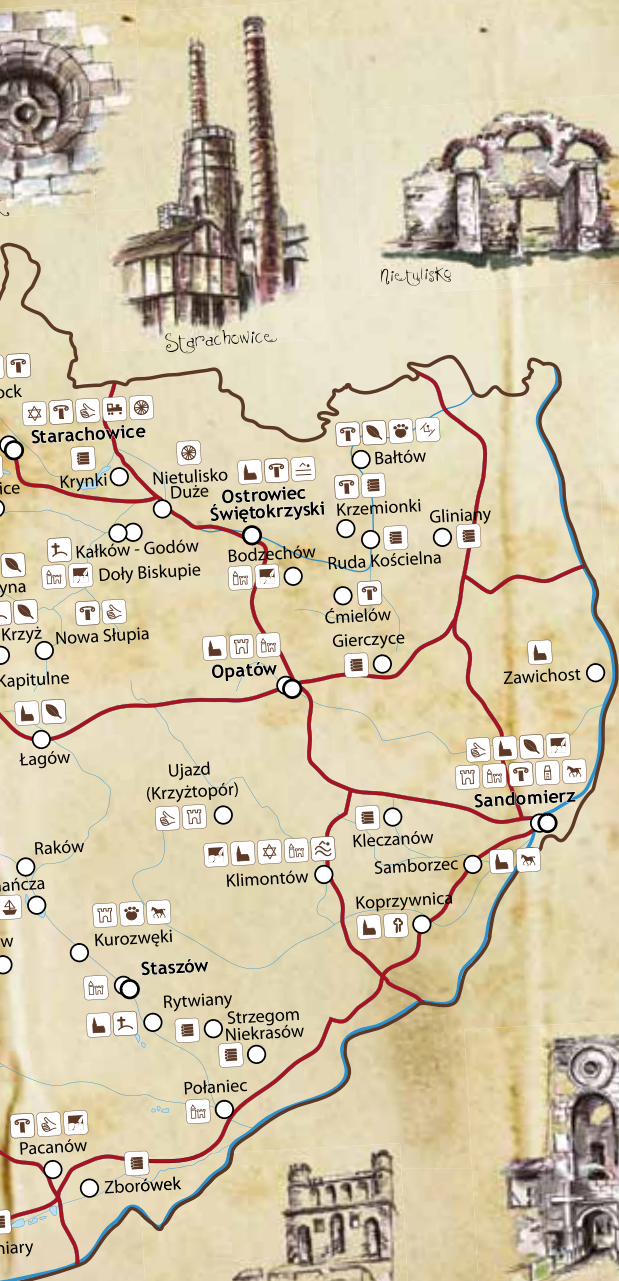

Urząd Gminy w Samborcu

Samborzec 43, 27-650 Samborzec
 tel. 15 831 44 43, 831 44 67
www.samborzec.eu

Perły Ziemi Świętokrzyskiej

LEGENDA

- atrakcje ○
- powiaty ○
- szlak literacki [book icon]
- szlak techniki [gears icon]
- szlak architektury drewnianej [wooden house icon]
- szlak legend [key icon]
- szlak cysterski [cistercian icon]
- kolej wąskotorowa [train icon]
- atrakcje przyrodnicze [leaf icon]
- zoo/zwierzynce [animal icon]
- zbiorniki wodne [water waves icon]
- kąpieliska [bath icon]
- baseny [pool icon]
- wędkarstwo [fish icon]
- kajaki [kayak icon]
- wypożyczalnie sprzętu wodnego/turystycznego [boat icon]
- atrakcje kulturalne [hand icon]
- jazda konna [horse icon]
- wyciągi narciarskie [ski lift icon]
- muzeum [museum icon]
- teatr [theater icon]
- uzdrowisko [spa icon]
- kościół [church icon]
- zabytki żydowskie [star of david icon]
- miejsca kultu religijnego [candle icon]
- miejsca kultu pogańskiego [pagan icon]
- zamki/pałace [castle icon]
- dwory [manor icon]
- kamienice [tenement icon]
- historyczne miasta i miasteczka [city icon]

Extremalnie w Sielpi

Sielpia to miejsce, gdzie na przełomie sierpnia i września każdy może sprawdzić swoje siły w długodystansowej wędrówce biorąc udział w imprezach: Konecka Setka lub Sielpia eXtreme Maraton. Wspomniane imprezy z roku na rok przyciągają coraz więcej uczestników, którzy chcą sprawdzić swoją kondycję oraz spędzić weekend w atmosferze sportowej rywalizacji.

Konecka Setka przeznaczona jest raczej dla wytrawnych piechurów i biegaczy, którzy do pokonania mają dystans 75 lub 100 km w limicie 27 godzin. Start zawsze w piątek wieczorem, z Sielpi. Dla mniej wytrenowanych, choć równie odważnych, Sielpia eXtreme

Maraton stawia wyzwanie przejścia 25 lub 50 km w krótkim limicie czasu – 11 godzin. Wybrany dystans należy pokonać pieszo.

Centrum Informacji Turystycznej

26-200 Końskie, ul. Partyzantów 1

tel./fax +48 41 372 90 88

www.konskie.travel, e-mail: informacja@konskie.travel

czynne: pon. - pt. 08.00 - 16.00

Sporty motorowe – tor w Miedzianej Górze

Od 1977 r. w pobliżu Kielc w miejscowości Miedziana Góra funkcjonuje tor samochodowy. Jest to jedyny tego typu obiekt z odciwkami górskimi, o długości 4160 m. W skład kompleksu zarządzanego przez Automobilklub Kielecki wchodzi: tor kartingowy o długości 880 m, „mała pętla” toru samochodowego długości 1140 m, zaplecze w budynku administracyjno-technicznym oraz motel i camping „Moto-raj”. W ciągu całego roku odbywa się tu szereg imprez sportowo-sprawnościowych oraz rajdy samochodowe ściągające do województwa amatorów sportów motorowych z całego świata. Automobilklub prowadzi również szkolenia z doskonalenia techniki jazdy oraz z ratownictwa drogowego. Ponadto istnieje możliwość organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych, szkoleń i narad dla zorganizowanych grup.

Tor Wyciągowy

Automobilklub, ul. Słowackiego 16, 25-365 Kielce

tel./fax 41 361 98 55

www.automobilklub.kielce.pl

Sporty lotnicze – Pińczów i Masłów

Dla wszystkim odważnych, szukających wrażeń i adrenaliny oraz posiadających odpowiednie uprawnienia, lotniska w Masłowie i Pińczowie przygotowały atrakcyjną ofertę. Miłośnicy podniebnych podróży skorzystać mogą z lotów lotniami, szybowcami oraz motolotniami, skoczyć na spadochronie oraz wziąć udział w jednym z licznie organizowanych przez aerokluby kursów. Ci, którzy zdecydowali się na tego typu aktywny wypoczynek, będą mieli

okazję podziwiać najbardziej charakterystyczne elementy świętokrzyskiego krajobrazu: malowniczo meandrującą rzekę Nidę, dostojne szczyty Gór Świętokrzyskich oraz kolorowe pasiaki pól. Gwarantujemy niezapomniane przeżycia i niesamowite widoki!

Aeroklub Kielecki Lotnisko w Masłowie

26-001 Masłów, tel. 41 311 08 93

www.aeroklub.kielce.pl

Aeroklub Pińczowski

ul. Legionistów 26, 28-400 Pińczów

tel. 0 501 383 275 – dyrektor Leszek Mańkowski

Splywy kajakowe po Ponidziu

Splyw kajakowy rzeką Nidą wijącą się przez malownicze i zaciszne Ponidzie to wspaniały sposób odkrywania zakątków tego regionu. Podziwiane z wody krajobrazy urzekają swym pięknem i odmiennością oraz dostarczają niezapomnianych wrażeń i wspomnień. Turysta poszukujący

zarówno aktywnego wypoczynku jak i oddechu na łonie przyrody z pewnością nie zostanie rozczarowany. Pomoc przy organizacji spływów zapewniają prężnie działające: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pińczowie oraz Przedsiębiorstwo Turystyczne „Kajakiem.pl” z Jędrzejowa. W przygotowanych przez nich propozycjach znajdują się zarówno gotowe oferty spływów jak i możliwość wypożyczenia kajaków, transportu bagaży oraz wykwalifikowani przewodnicy.

Przedsiębiorstwo Turystyczne „KAJAKIEM.PL”

Anita Górecka, ul. Rakowska 29, 28-300 Jędrzejów

tel./fax 41 386 30 74, 0 600 288 375

www.kajakiem.pl

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

ul. Pałęki 26, 28-400 Pińczów

tel./fax 41 357 28 11, 357 20 44, 0 600 821 095

Sielpia

Sielpia to miejscowość wypoczynkowa położona wśród lasów sosnowych na Wzgórzach Koneckich. Jej główną atrakcją jest malowniczy zalew na Czarnej Koneckiej. Jest to idealne miejsce do wypoczynku i rekreacji. Można tu skorzystać z kąpeli wodnych i słonecznych, wypożyczyć sprzęt wodnego, a wieczorem miło spędzić czas w jednej z dyskotek. Wspaniała przyroda, czysta woda spowodowały, że nad zalewem zlokalizowanych jest wiele ośrodków wypoczynkowych o zróżnicowanym standardzie. Na mi-

łośników pieszych i rowerowych wycieczek czekają dobrze oznakowane szlaki turystyczne. Tutaj mają też miejsce różnego rodzaju imprezy, wśród których najbardziej popularna to Kuźnice Koneckie odbywająca się na terenie dawnego Zakładu Metalurgicznego, a obecnie Muzeum Zagłębia Staropolskiego.

Centrum Informacji Turystycznej

26-200 Końskie, ul. Partyzantów 1
tel./fax +48 41 372 90 88
www.konskie.travel
e-mail: informacja@konskie.travel
czynne: pon. - pt. 08.00 - 16.00

Kryta Pływalnia „Perła” w Sitkówce-Nowiny

Pływalnia „Perła” to doskonale miejsce wypoczynku, w którym każdy znajdzie coś dla siebie. Mieści się tu kompleks basenów, sauna fińska, gabinet odnowy biologicznej, kawiarnia. Jednak największą atrakcją pływalni stanowi kręta rura zjazdowa o długości 93 metrów i średnicy 1,2 metra. Basen główny wyposażony jest w podwodne masaże, dzikie źródła, wodospady oraz płytki napowietrzne emitujące z dna masy powietrza.

Dla najmłodszych przeznaczono basen z małą zjeżdżalnią na kształt słonika oraz efektowną kaskadą. Przez cały rok odbywają się tutaj różne zawody, konkursy, festyny, akcje charytatywne oraz pokazy.

Kryta Pływalnia „Perła”

ul. Kubusia Puchatka, 26-052 Sitkówka – Nowiny
tel. 41 345 96 50, 346 52 60
www.perla.maximum.pl

Chańcza

Dość idealne warunki do letniego wypoczynku oraz uprawiania sportów wodnych zapewnia retencyjny zbiornik Chańcza na rzece Czarnej Staszowskiej.

Powierzchnia lustra wody sięga tu blisko 500 ha a jego głębokość wynosi średnio od 11 m w pobliżu tamy do poniżej 3 m w części północnej. Co roku w okresie letnim zjeżdżają tu tłumy miłośników windsurfingu, żeglowania oraz amatorzy plażowania i słonecznych kąpeli. Przybywający tu turyści mogą skorzystać z funkcjonującej na miejscu bazy noclegowej i gastronomicznej oraz wypożyczalni sprzętu wodnego.

Urząd Gminy Raków

ul. Ogrodowa 1,
26-035 Raków
tel./fax 41 353 50 18
www.rakow.pl

Kryta Pływalnia „Rawszczyzna” w Ostrowcu Świętokrzyskim

Oddana do użytku w 2004 r. kryta pływalnia „Rawszczyzna” należy do największych i najnowocześniejszych pływalni w Polsce. 50-metrowy dziesięciotorowy basen wraz z trybunami dla półtora-tysięcznej widowni spełnia wszelkie wymagania i normy FINA, dzięki czemu jest areną dla krajowych i międzynarodowych zawodów pływackich. W części rekreacyjnej „Rawszczyzny” znajdują się dwa mniejsze baseny oraz szereg urządzeń uatrakcyjnających pobyt na pływalni. Są to:

78-metrowa zjeżdżalnia rurowa i 13-metrowa zjeżdżalnia płaszczyznowa, sztuczna rzeka, gejzery denne, bicz wodny, wanna z masażem powietrzem dla 7 osób oraz dział odnowy biologicznej i rehabilitacji. Na „Rawszczyźnie” trenuje polska mistrzyni – Otylia Jędrzejczak.

Kryta pływalnia „Rawszczyzna”

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

ul. Mickiewicza 32, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel. 41 254 00 00, fax 41 267 41 03
www.mosir.ostrowiec.pl

Turystyka piesza

Ponad 40 szlaków pieszych o łącznej długości około 1300 km pomaga wędrującym turystom przemierzać i poznawać piękną Krainę Świętokrzyską.

Gęsta sieć tras o różnym stopniu trudności biegnie nie tylko przez niewysokie i łatwo dostępne dla wszystkich pasma Gór Świętokrzyskich. Liczne szlaki piesze poprowadzono także przez Sandomierszczyznę, Ziemię Konecką oraz Ponidzie – w powiatach pińczowskim i buskim. Trud poniesiony podczas wędrowki rekompensują zaskakujące krajobrazy, cenne obiekty zabytkowe oraz wszechobecna cisza i spokój. Do najciekawszych szlaków należą m.in.:

- główny szlak czerwony: Gołoszyce – Święty Krzyż – Święta Katarzyna – Masłów – Tumlin – Miedziana Góra – Kuźniaki
- szlak czerwony: Gołoszyce – Ujazd- Klimontów – Koprzywnica – Sandomierz – Dwikozy – Zawichost
- szlak niebieski: Kuźniaki – Sielpia Wielka – Końskie – Stara Kuźnica – rez. „Skałki Piekło pod Niekłaniem” – Pogorzałe k. Skarżyska-Kamiennej
- szlak zielony: Grochowiska – Szaniec – Szczaworyż – Stopnica – Solec-Zdrój – Nowy Korczyn -Wiślica
- szlak czerwony: Chęciny – Jaskinia Raj – Kielce Karczówka.

Informacje: patrz strona nr 32

Turystyka rowerowa

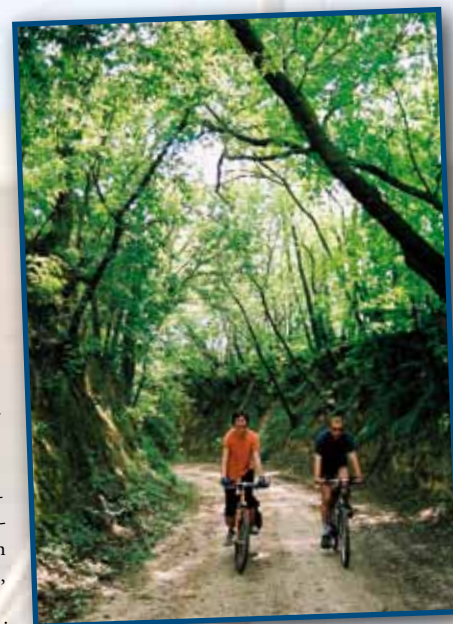
Ziemia Świętokrzyska oferuje zwolennikom czynnego wypoczynku ok. 3000 km znakowanych rowerowych tras turystycznych prowadzących tuż obok miejsc wartych zwiedzenia, miejsc pamiątkowych związanych z historią regionu, obok pięknych i różnorodnych okazów natury.

Do najciekawszych tras należą m.in.:

- szlak niebieski „Śladami zabytków techniki Doliny Kamiennej”
- szlaki w okolicach Opatowa
- szlak czerwony „Dookoła Starachowic”
- szlaki po obszarach Sandomierszczyzny
- szlaki w okolicach Końskich
- szlak czerwony „Lasami dookoła Włoszczowy”
- szlak czerwony „Przez Góry Świętokrzyskie”
- szlak czarny „Szlak Architektury Obronnej”
- szlak żółty – pielgrzymkowy „Miejsca Mocy”
- ścieżki rowerowe w Kielcach.

Rowerzystom chcącym sprawdzić swoją kondycję fizyczną polecamy przejażdżki po górskich terenach Ziemi Świętokrzyskiej, a także udział w rajdach rowerowych, czy też cyklicznej imprezie pn. „Świętokrzyska Liga Rowerowa”

Informacje: patrz strona nr 32

Turystyka jeździecka

Na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonuje ponad trzydzieści mniejszych i większych ośrodków jazdy konnej, w których z powodzeniem można uprawiać turystykę jeździecką. Oprócz samej nauki jazdy w siodle, miłośnicy konnych przejażdżek skorzystają z jazdy terenowej, przejażdżek bryczką, kuligów,

obozów szkoleniowych i zielonych szkół. Niektóre z ośrodków prowadzą również hipoterapię. Amatorzy sportowej rywalizacji mogą wziąć udział w zawodach jeździeckich, a żądni wrażeń w szkoleniach z zakresu skoków przez przeszkody.

Centrum Jeździeckie Park Stadion

ul. Kusocińskiego 61a, 25-045 Kielce, tel. 41 361 40 81
www.centrumjezdzieckie.kielce.pl

„Amazonka”

Borków 68, 26-021 Daleszyce, tel. 41 317 19 92
www.amazonkaborkow.oit.pl, e-mail: amazonkaborkow@oit.pl

Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji

(hipoterapia – tylko dla osób z odpowiednią dokumentacją choroby)
Czarniecka Góra 43, 26-220 Stąporków, tel. 41 374 11 63,
www.rehabilitacjascr.pl

Sandomierski Ośrodek Kawalerski

Rzeczycza Mokna 110, 27-600 Sandomierz,
Barbara Redzińska tel. 0 691 488 346

Rollercoaster w Bałtowie

Rewelacyjna, super nowa atrakcja w Bałtowie. Doskonale wyprofilowany zjazd o długości prawie 400 m spełnia wszystkie europejskie wymogi bezpieczeństwa. Prędkość wózka regulowana jest indywidualnie przez każdego uczestnika odpowiednio do swojej odwagi. Lubisz adrenalinę? Szalone, mocno nachylone zakręty i duża prędkość dostarczą niesamowitych wrażeń. Kolejka grawitacyjna to: - długość wyciągu - 135 m; - długość zjazdu - 382 m, - maksymalna prędkość zjazdu - ok. 40 km/h.

JuraPark Bałtów

27-423 Bałtów 8a
tel. 41 264 14 20 (21)
e-mail: rezerwacja.baltow@jurapark.pl

Białe szaleństwo

Zimowa oferta Świętokrzyskiego nie odbiega swą atrakcyjnością od pozostałych pór roku. Dzięki niewysokim ale zróżnicowanym pod względem długości i nachylenia zboczom górskim narciarze zarówno ci początkujący jak i zaawansowani znajdą dla siebie odpowiednie warunki do „zimowego szaleństwa”. W najbliższym otoczeniu Kielc oraz samym mieście znajduje się blisko 20 wyciągów narciarskich, w większości sztucznie naśnieżanych, oświetlonych, posiadających wypożyczalnię sprzętu narciarskiego oraz punkty małej gastronomii.

www.narty-swietokrzyskie.pl

Góra Telegraf i Góra Pierścienica w Kielcach

tel. 41 368 74 26, www.rekreacja.kielce.pl

Ośrodek Narciarski SABAT w Krajinie-Zagórz

tel. 41 312 77 11, 0 602 391 081, 0 602 217 920
www.sabatkrajno.pl
czynny 9:00-22:00

Góra „Wykińska” w Tumlinie

tel. 41 303 49 82
www.tumlin-ski.prv.pl

Góra Bałt w Bałtowie

tel. 41 264 14 20; www.szwajcariabaltowska.pl

Stacja Narciarska „Baba Jaga” na Górze Miejskiej w Bodzentynie

tel. 0 607 771 209, www.narty-bodzentyn.republika.pl
czynny: 10.00–22.00

Góra Otrocz w Niestachowie - Ośrodek Narciarski w Niestachowie

tel. 41 302 18 48, 0 664 978 173
www.niestachow.pl

Agroturystyka

Niezwykle bogata i urozmaicona jest oferta gospodarstw agroturystycznych województwa świętokrzyskiego. Zlokalizowane w najciekawszych zakątkach regionu gospodarstwa świadczą przybywającym tu agrowczasowiczom nie tylko usługi noclegowe ale także zapewniają wymienną kuchnię regionalną i dostarczają szereg dodatkowych atrakcji. Gospodarze dbają o wysoki standard pokoi oraz pomagają zorganizować interesujące wycieczki po okolicy. Wciąż żywa kultura ludowa oraz bogactwo zwyczajów i tradycji świętokrzyskiej wsi zainteresują każdego, kto zdecyduje się tu przyjechać na krótszy lub dłuższy wypoczynek.

Informacja o stowarzyszeniach agroturystycznych:

Świętokrzyska Federacja Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej „Ziemia Świętokrzyska”

Siedziba przy Świętokrzyskiej Izbie Rolniczej
ul. Chopina 15/3, 25-356 Kielce, tel. 41 832 01 17
www.agroturystyka-swietokrzyskie.pl

Agroturystyczne Stowarzyszenie Gospodarstw Gościennych i Ekologicznych „Cis” w Morawicy

tel. 41 353 83 91
www.agrowakacje.pl/cis

Agroturystyczne Stowarzyszenie Hodowców Ryb „Borowiec” - Śladków Mały

tel. 41 354 39 29,
www.wakacje.agro.pl/borowiec
www.borowiec.agrowczaszy.com

Buskie Stowarzyszenie Agroturystyczne „Relax”

tel. 41 378 47 68, 0608 496 163
www.umig.busko.pl

Stowarzyszenie Agroturystyczne „Dolina Czarnej” - Raków

tel. 0 607 305 393
www.dolinczarnej.agrowakacje.pl

Stowarzyszenie Agroturystyczne Gminy Daleszyce „Żeremie”

tel. 41 317 14 15, 0 503 861 078

Stowarzyszenie Agroturystyczne Gminy Solec-Zdrój

„Źródło Zdrowia”
tel. 41 377 61 59

Stowarzyszenie Agroturystyczne „Wierna Rzeka” w Piekoszowie

tel. 41 30 61 081
www.piekoszow.pl

Stowarzyszenie Agroturystyczne Wisła-San

tel. 15 832 34 00

Stowarzyszenie Gospodarstw Agroturystycznych „Wypoczynek”

ul. 1-go Maja 37, 29-120 Kluczewsko
tel. 044 781 42 79, www.kluczewsko.gmina.pl

Stowarzyszenie Gospodarstw Gościennych „Nad Zalewem Chańcza”

tel. 41 354 51 65
www.wakacje.agro.pl/korytnica
www.chancza.agrowczaszy.com

Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Łągów

www.lagow.agrowakacje.pl

Stowarzyszenie Turystyczno-Agroturystyczne „Ponidzie”

tel. 41 356 42 26, 0 602 640 563
www.wakacje.agro.pl/ponidzie
www.ponidzie.agrowczaszy.com

Stowarzyszenie Turystyki Wiejskiej

„W krainie latających czarownic”
www.czarownice.com.pl

Śladkowskie Stowarzyszenie Agroturystyki i Turystyki „Dolina Sanicy” - Śladków Mały

tel. 41 354 27 78
www.wakacje.agro.pl/dolinasanicy
www.sladkow.agrowczaszy.com

Świętokrzyskie Towarzystwo Agroturystyki „Łysogóry”

Trzcianka 22, 26-006 Nowa Słupia
tel. 41 317 81 85
www.agrolysogory.pl

Świętokrzyskie smaki

Region Świętokrzyski to raj dla smakoszy regionalnych dań i potraw oraz zdrowej, ekologicznej żywności. Rosnącą sławą cieszą się świętokrzyskie owoce: śliwka szydłowska, śliwka Damacha z Ponidzia, sandomierskie jabłka, wiśnia ze Słupi Nadbrzeżnej czy truskawka z Bielin. Równie smaczne są potrawy z „koryczyńskiej fasoli” serwowane m. in. w „Zamku Derśława” w Busku – Zdroju, gęsiina z gospodarstwa agroturystycznego p. Grażyny Korepty z Siesławic czy bodzentynski chleb pochodzący ze starej piekarni na Rynku Głównym w Bodzentynie.

Wypoczywając w Świętokrzyskim należy koniecznie skosztować serwowaną w tutejszych restauracjach zalewającą świętokrzyską, a na turystów odwiedzających Raków czeka historyczna potrawa „Dzionie”, której głównymi składnikami są maca i podgardle wieprzowe.

A na miłe zakończenie, gospodarstwo agroturystyczne „Orzechówka” k. Bodzentyna proponuje Ćmagę Świętokrzyską – napitek na bazie wina i ziół o właściwościach leczniczych.

Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach

ul. Piotrkowska 30, 26-200 Końskie
tel. 41 372 22 84-86,
fax 41 372 34 86, www.sodr.pl

Muzeum Wsi Kieleckiej – Park Etnograficzny w Tokarni

Główną ekspozycją Muzeum Wsi Kieleckiej jest Park Etnograficzny w Tokarni zlokalizowany przy trasie E7 prowadzącej z Kielc do Krakowa. Na malowniczo położonym w zakolu Czarnej Nidy 65 ha obszarze, zgromadzono najcenniejsze zabytki XVIII/XIX w. budownictwa drewnianego z terenu Gór Świętokrzyskich, Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, Wyżyny Sandomierskiej i Niecki Nidziańskiej. Odnajdziemy tu m.in.: zagrody wiejskie, obiekty małomiasteczkowe, dwór, budynki folwarczne, zabytki przemysłu wiejskiego, obiekty sakralne. Do najciekawszych można zaliczyć dwór z Suchedniowa z 1856 r., spichlerz dworski ze Złotej z 1719 r. i barokowy kościół p. w. Matki Bożej Pocieszenia z Rogowa n. Wisłą z 1761 r. Prezentowane są wnętrza XIX w. chałup i warsztatów rzemieślniczych, apteki, sklepiku i pracowni krawieckiej, ekspozycja szkoły wiejskiej z okresu międzywojennego, kolekcja rzeźb na wystawie „Ocalić od zapomnienia” Jana Bernasiewicza – twórcy ogrodu rzeźb oraz wystawy czasowe, jak np. *Miele się pszeniczka...*, *Wiatraki i młynarstwo wietrzne na Kielecczyźnie*.

Muzeum organizuje liczne cykliczne imprezy folklorystyczne: Piknik Strażacki – maj, Wytopki Ołowiu, Świętokrzyskie Święto Chleba i Świętokrzyski Jarmark Agroturystyczny – czerwiec, Młodość, Talent i Tradycja – wrzesień, Dary Jesieni, Hubertus Świętokrzyski – październik.

Muzeum Wsi Kieleckiej
ul. Jana Pawła II 6, 25-025 Kielce
tel. 41 344 92 97, fax 41 344 50 08

Park Etnograficzny w Tokarni – Muzeum Wsi Kieleckiej
Tokarnia 303 k. Chęciny
tel. 41 315 41 71
czynne: XI–III w dni robocze w godz. 9.00–14.00;
IV wtorek – niedziela w godz. 9.00–16.00;
V–VI poniedziałek – niedziela w godz. 10.00–18.00;
VII–VIII wtorek – niedziela w godz. 10.00–18.00;
IX poniedziałek – piątek w godz. 9.00–17.00,
sobota – niedziela 10.00–18.00;
X poniedziałek – piątek 9.00–17.00,
sobota – niedziela 10.00–17.00.
www.mwk.com.pl, e-mail poczta@mwk.com.pl

Ośrodek Tradycji Garncarstwa

Przez lata, aż do końca XX wieku małeńka wieś Chałupki koło Morawicy, zaopatrywała w gliniane wyroby – naczynia i garnki – rozległe okolice. W miejscowości tej od 1998 r. działa Ośrodek Tradycji Garncarstwa funkcjonujący w zachowanym warsztacie jednego z miejscowych garnarzy, którego syn – Józef Głuszek jest opiekunem i przewodnikiem po ośrodku. Warsztat posiada autentyczne wyposażenie do szycowania, mieszania gliny, toczenia naczyń na kole, suszenia, szkliwienia oraz zdobienia. W centralnym miejscu stoi stary dwukomorowy piec – przygotowany do wypału. Zwiedzając ośrodek i wystawę zobaczyć można eksponaty wykonane jeszcze przez dawnych miejscowych mistrzów. Prowadzona jest tu szkółka garncarska i warsztaty.

Ośrodek Tradycji Garncarstwa
Chałupki, ul. Ceramiczna 2, 26-026 Morawica
tel. 0 41 311 87 02, 0 606 109 980
czynne: codziennie oprócz poniedziałków w godz. 10.00–16.00

Gospodarstwo Agroturystyczne „Kuznia”

Gospodarstwo znajduje się w centralnej części Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego, wśród wzgórz i dolin, daleko od innych gospodarstw i ruchliwych dróg. Oddano tu do dyspozycji gości drewnianą część domu urządzonej w stylu dworskim: ściany z surowych sosnowych bali, a część sienników łóżek wypełnionych jest słomą. Potrawy przygotowywane są na bazie produktów ekologicznych miejscowych rolników. Na specjalne życzenie gości Pani domu serwuje zupę pokrzywową, dzionie oraz nalewki własnej produkcji.

Na najmłodszych czeka plac zabaw, wykonany z drewna i wyposażony w wóz Flinstonów, huśtawki, samolot oraz piaskownicę. Można też z bliska przyjrzeć się pracy kowalskiej, odbywającej się w starej kuźni lub uczestniczyć w warsztatach decupage w przygotowanej do tego specjalnie pracowni.

Gospodarstwo Agroturystyczne „Kuznia”
Elżbieta i Henryk Kot
Nowa Huta 20, 26-035 Raków, tel. 507 553 914
www.kuznia.wczasypolsce.pl

Turniej Rycerski „O szablę Krzysztofa Baldwina Ossolińskiego”

Monumentalne ruiny zamku „Krzyżtopór” w Ujeździe, jednego z największych obiektów obronnych w Polsce, tworzą doskonałą scenę dla odbywających się tu już od ponad 10 lat turniejów rycerskich „O szablę Krzysztofa Baldwina Ossolińskiego”. Co roku w maju na pałacowym dziedzińcu, przy obecności tysięcy turystów, rycerze z różnych chorągwi i bractw toczą zacięte pojedynki. Towarzyszą im pokazy sprawności bojowej kuszników, fechtunku, musztry wojskowej, żywych szachów, popisy kaskaderskie, turnieje łucznicze oraz pokazy

tańców dworskich. Niezapomnianych wrażeń i wspomnień dostarczają inscenizacje bitew ze Szwedami, zwłaszcza te organizowane nocą.

Institucja Kultury w Ujeździe

Ujazd 73, 27-570 Iwaniska

tel. 15 860 11 33

czynny: IV – IX w godz. 8.00-20.00, X-III w godz. 8.00-16.00

www.krzyztopor.org.pl

Spotkania z Kulturą Żydowską

Historia małych miasteczek Ziemi Świętokrzyskiej – Chmielnika, Pińczowa, Działoszyc czy Szydłowa, ściśle związana jest ze społecznością żydowską, która przez wieki zamieszkiwała ten region. W celu przybliżenia kultury i obyczajów ówczesnych mieszkańców tych miejscowości, przed kilkoma laty zainicjowano w Chmielniku „Spotkania z Kulturą Żydowską”. Z roku na rok impreza staje się coraz popularniejsza

i zatacza coraz szersze kręgi. W bogatym programie artystycznym znajdują się liczne koncerty, tańce i śpiewy żydowskie, wystawy fotografii i malarstwa, przedstawienia i inscenizacje z życia żydowskich mieszkańców. W roku 2006 odbyło się pierwsze od ponad sześćdziesięciu lat żydowskie nabożeństwo Kabałat Szabat, rozpoczynające Szabat.

Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Plac Kościelny 5, 26-020 Chmielnik

tel. 41 354 32 73, 354 22 78

www.chmielnik.com

Urząd Miasta i Gminy Pińczów

Plac Konstytucji 3 Maja 10, 28-400 Pińczów

tel. 41/357 38 71 do 75

www.pinczow.com.pl

Urząd Gminy Szydłów

ul. Rynek 2, 28-225 Szydłów

tel./fax: 41 354 51 25

www.szydlow.pl

Urząd Gminy Działoszyc

ul. Skalbińska 5, 28-440 Działoszyc

tel. 41 352 60 05, 352 60 10

www.dzialoszyc.pl

Międzynarodowy Turniej Rycerski o Miecz Zawiszy Czarnego z Garbowa

Organizowany co roku w lipcu przez Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej Turniej o Miecz Zawiszy Czarnego z Garbowa w Sandomierzu, stanowi nie lada atrakcję dla turystów zwiedzających w tym czasie perłę regionu świętokrzyskiego. Teatr ognia, potyczki wojsk polskich i krzyżackich oraz turnieje łucznicze, kusznice i pokazy żywych szachów to tylko niektóre z atrakcji odbywających się na Rynku Starego Miasta. Ogromnym powodzeniem i popularnością cieszy się również parada wojsk przybywających z Bitwy pod Grunwaldem i powitanie króla Władysława Jagiełły na sandomierskim rynku. Turniej jest jedną z wielu imprez i przedstawień organizowanych przez Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej, która począwszy od końca kwietnia w każdy weekend dostarcza wielu atrakcji gościom i mieszkańcom, zwiedzającym sandomierskie Stare Miasto.

Centrum Informacji Turystycznej

Rynek 20, 27-600 Sandomierz

www.sandomierz.pl

Punkt Informacji Turystycznej

Oddział PTTK w Sandomierzu

ul. Rynek 12, 27-600 Sandomierz

tel. 15 832 23 05, tel./fax 15 832 26 82

www.pttk-sandomierz.pl

Urząd Miejski w Sandomierzu

Plac Poniatowskiego 3, 27-600 Sandomierz, tel. 15 644 01 00

www.sandomierz.pl

Święto Śliwki

Szydłów to malownicze miasteczko słynące z bogatej historycznej przeszłości oraz wspaniałej miejscowej śliwki, której niepowtarzalne walory smakowe rozławia odbywające się od kilku lat „Święto Śliwki”. Jedną z głównych atrakcji poza prezentacją kilkudziesięciu odmian śliwek są pokazy starodawnego suszenia tych owoców sposobem ziemnym na tzw. „laskach”. Imprezie kolorytu dodaje kiermasz połączony z degustacją owoców, przetworów domowej roboty a także szydlowskiej śliwownicy, wyprodukowanej według starej receptury, udostępnionej przez miejscowych sadowników.

„Święto Śliwki” towarzyszy atrakcyjna część artystyczna i kulturalna nasycona folklorem krajowym i zagranicznym.

Punkt Informacji Turystycznej w Szydłowie

Gminne Centrum Kultury

ul. Targowa 3, 28-225 Szydłów

tel. 41 354 53 13

www.szydlow.pl

Dymarki Świętokrzyskie

Odbywające się już od kilkudziesięciu lat w sierpniu „Dymarki Świętokrzyskie” w Nowej Słupi są prawdopodobnie jedynym tego typu festywnym archeologicznym w Europie, który w tak ciekawy i wierny sposób prezentuje proces wytopu żelaza w piecach dymarskich metodą sprzed 2000 lat.

Oprócz pokazów przygotowanych przez hutników, rudników i kowali uczestnicy imprezy zobaczyć mogą prezentacje dawnych technik wykonywania odlewów z brązu i srebra, warsztaty garncarskie, tkactwo na warsztacie pionowym oraz produkcję dziegciu i paciorków szklanych. Ponadto od 2001 r. Dymarkom towarzyszą pokazy uzbrojenia i metod walki ludności zamieszkującej tereny tzw. Barbarzyńskiej Europy i Imperium Rzymskiego.

Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Słupi z siedzibą w Rudkach

ul. Staszica 8, 26-006 Nowa Słupia

tel. 41 317 76 04

www.dymarki.pl

Urząd Gminy Nowa Słupia

ul. Rynek 15, 26-006 Nowa Słupia

tel. 41 317 87 00

www.nowaslupia.pl

Kuźnice Koneckie

Kuźnice Koneckie – cykliczny festiwal technologiczno-turystyczny – odbywa się raz w roku w III dekadzie lipca na terenie: Muzeum Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego w Sielpi, w Starej Kuźnicy (gmina Końskie) oraz zabytkowego Zakładu Walcowni i Gwoździarni w Maleniu (gmina Ruda Maleniecka).

Impreza popularyzuje dziedzictwo kulturowe Staropolskiego Okręgu Przemysłowego oraz ukazuje nowe funkcje i możliwości wykorzystania unikalnych zabytków techniki. Podczas jej trwania odbywają się koncerty popularnych zespołów, którym towarzyszą warsztaty i pokazy nawiązujące do tradycji ginących zawodów: kowali, metaloplastyków,

odlewników, bednarzy, kołodziejów. Istnieje możliwość zwiedzania zabytkowych obiektów techniki a licznie przybywający na Kuźnice Koneckie mają niepowtarzalną sposobność zobaczenia uruchomianych na tą okazję i nadal sprawnych maszyn i urządzeń.

Starostwo Powiatowe w Końskich

ul. Staszica 2, 26-200 Końskie, tel. 41 372 41 34

www.powiat.konskie.pl

Żelazne Korzenie

Żelazne Korzenie to impreza odbywająca się w „archeoparku” na terenie Muzeum Przyrody i Techniki w Starachowicach. Impreza poświęcona jest prezentacji życia codziennego, zajęciom i obyczajom ludzi zamieszkujących „Barbaricum” w okresie wpływów rzymskich. Uczestnicy pikniku mogą zapoznać się z procesem wzajemnej infiltracji świata rzymskiego i jego wpływu na inne regiony. Obok pokazu wytopu żelaza w dymarce prezentuje się tu również sposoby pracy rzemieślników w warsztatach: kowalskim, tkackim, garncarskim, złotniczym, plecionkarskim, oraz wielu innych. Największym zainteresowaniem cieszy się rzymska kohorta, która podczas pikniku obozuje na terenie Ekomuzeum. Przybyli goście mogą naocznie przekonać się jak wyglądało uzbrojenie legionisty, jego obozowe życie oraz poznać charakterystyczne elementy rzymskiej taktyki walki, prezentowane podczas inscenizowanych starć zbrojnych z barbarzyńcami. Integralną częścią pikniku są liczne konkursy, lekcje strzelania z łuku, czy fechtunku z wykorzystaniem replik broni z epoki.

Muzeum Przyrody i Techniki

Ekomuzeum im. J. Pazdura w Starachowicach

ul. Wielkopieczowa 1, 27-200 Starachowice,

tel. 41 275 40 83

www.ekomuzeum.pl

Wytopki Ołowiu

Co roku w czerwcu na terenie Parku Etnograficznego w Tokarni odbywa się plenerowa impreza Wytopki Ołowiu. Jej główną atrakcją jest wytop ołowiu, bicie pamiątkowych medali, pokaz pędzenia dziegciu i smoły drzewnej oraz produkcji węgla drzewnego. Uczestnicy imprezy mogą spróbować także swych sił w tradycyjnych rzemiosłach takich jak: bednarstwo, rybnarstwo, kowalstwo, tkactwo czy też garncarstwo. Wytopkom Ołowiu towarzyszą kiermasze rękodzieła i sztuki ludowej, występy zespołów folklorystycznych, a dodatkową atrakcją przede wszystkim dla dzieci są przejażdżki konne oraz bryczką.

Park Etnograficzny w Tokarni

Tokarnia 303 k. Chęciny

tel. 41 315 41 71

czynne: XI–III w dni robocze w godz. 9.00–14.00;

IV wtorek – niedziela w godz. 9.00–16.00;

V–VI poniedziałek – niedziela w godz. 10.00–18.00;

VII–VIII wtorek – niedziela w godz. 10.00–18.00;

IX poniedziałek – piątek w godz. 9.00–17.00,

sobota – niedziela 10.00–18.00;

X poniedziałek – piątek 9.00–17.00, sobota – niedziela 10.00–17.00.

www.mwk.com.pl

Pierwsze w Polsce „Żywe Muzeum Porcelany”

Małe miasteczko Ćmielów w powiecie ostrowieckim słynie z produkowanej tu najwyższej jakości porcelany figuralnej. Porcelanowymi arcydziełami z Ćmielowa, które w latach sześćdziesiątych XX wieku odniosły ogromny światowy sukces, szczytą się galerie m. in. w Nowym Jorku, Chicago, Paryżu, Londynie, Berlinie, Moskwie i innych stolicach europejskich. W 2005 roku na terenie dawnej Wytwórni Porcelany ŚWIT powstało pierwsze w Polsce „Żywe Muzeum Porcelany”. Różni się ono od innych tego typu placówek tym, iż oprócz wystawy stylowych figurek można tu uczestniczyć w procesie wytwarzania figurek, a nawet wykonać własne porcelanowe dzieło. Miejsce wyjątkowo ciekawe dla dzieci.

Fabryka Porcelany AS Ćmielów, „Żywe Muzeum Porcelany”
ul. Sandomierska 243, 27 – 440 Ćmielów
tel./fax +48 15 861 20 21, www.as.ćmielow.com.pl
V-IX od wtorku do niedzieli w godz. 9.00-18.00,
X-IV od wtorku do soboty w godz. 9.00-16.00,
natomiast zwiedzanie w niedzielę tylko po wcześniejszej rezerwacji
Zwiedzanie z przewodnikiem co 30 minut, ostatnie wejście o godz. 17.00

Czarnca- Stefan Czarniecki

Miejscowość słynie z hetmana polnego koronnego Stefana Czarnieckiego, który tu się urodził i został pochowany. Jego ciało spoczywa w sarkofagu z czerwonego marmuru w kościele p.w. Wniebowzięcia NMP i św. Floriana, którego był fundatorem. Kaplicę upamiętniającą hetmana dobudowano do kościoła od strony południowej dopiero w XIX wieku. Wewnątrz barokowej świątyni, która jest cennym zabytkiem miejscowości, na uwagę zasługuje także chrzcielnica z herbem Czarnieckich – Łodzią. W XIX-wiecznej kaplicy znajdują się liczne pamiątki po hetmanie, m.in. obrazy przedstawiające jego wizerunek oraz postać Czarnieckiego razem z ukochanym koniem, ikona z ołtarza polowego hetmana oraz szata kościelna wykonana z kapy, która okrywała konia należącego do króla szwedzkiego, Karola Gustawa. Naprzeciwko świątyni, w miejscu gdzie prawdopodobnie stał dwór Czarnieckich, w latach 60-tych ubiegłego stulecia założono park-arboretum, gromadzący szereg ciekawych gatunków drzew i krzewów.

Izba Pamięci Hetmana Stefana Czarnieckiego przy Szkole Podstawowej w Czarnicy

Czarnca, ul. Szkolna 16a,
29-100 Włoszczowa
tel. 41 394 21 11

Muzeum Mineralów i Skamieniałości

Jedna z piękniejszych w kraju prywatnych kolekcji okazów z całego świata. Wśród nich największy kryształ górski w Polsce, kamienie szlachetne, wizualne skamieniałości, wielokrotnie nagradzana galeria krzemienia pasiastego, rzeźby z kamieni i wiele innych, ciekawych okazów. Muzeum posiada własną szlifiernię kamieni ozdobnych, udostępnianą do zwiedzania oraz pracownię jubilerską.

Muzeum Mineralów i Skamieniałości

ul. Kielecka 20
Święta Katarzyna,
26-010 Bodzentyn
tel. 41 311 21 16, 0 501 282 697
www.swkatarzyna-muzeum.pl
muzeum.mineralow@op.pl
Muzeum czynne od IV do X od wtorku do soboty 9.00–18.00
niedziela 10.00–18.00
W pozostałe miesiące możliwość zwiedzania po uprzednim kontakcie telefonicznym

Muzeum im. Orła Białego

Muzeum im. Orła Białego w Skarżysku w Skarżysku-Kamiennej działa już od ponad 35 lat i mieści się w zabytkowym budynku Huty „Rejów” z XIX w.

Zbiory muzeum postrzegane są jako drugie co do wielkości, (po Muzeum Wojska Polskiego), miejsce w kraju, gdzie zgromadzono tyle sprzętu wojskowego.

W ramach stałych ekspozycji zobaczyć tu można: eksponaty dotyczące Wojny Obronnej z 1939 r., czy też wyposażenie i umundurowanie żołnierzy Wojska Polskiego z okresu kampanii wrześniowej. Największym zainteresowaniem wśród turystów cieszy się jednak ekspozycja plenerowa, na której zgromadzono działa artyleryjskie, armaty przeciwpancerne i przeciwlotnicze, czołgi, wozy pancerne i samoloty wojskowe. Unikatowym w skali kraju eksponatem jest pełnomorski kuter torpedowy ORP „Odważny” oraz niemieckie samobieżne działo pancerne StuG IV.

Muzeum im. Orła Białego

ul. Słoneczna 90, 26-110 Skarżysko-Kamienna
tel. 41 252 02 31
www.orzelbialy.dmkhosting.com, www.orzelbialy.skarzysko.org
czynne: IX – IV 8.00–16.00; V – VIII 8.00–20.00

Europejskie Centrum Bajki

Odbywający się w czerwcu z okazji Światowego Dnia Dziecka Festiwal Kultury Dziecięcej w Pacanowie przyciąga co roku tysiące najmłodszych uczestników wraz z rodzicami. Rodzinna miejscowość Koziołka Matołka na specjalnie przygotowanych scenach organizuje szereg atrakcji i występów z udziałem gwiazd. Obchodom towarzyszą teatryki, spektakle, konkursy, wesołe miasteczka, pokazy, kiermasze oraz przejażdżki Kozią Ciuchcią. Festiwal stał się bodźcem do stworzenia projektu Europejskiego Centrum Bajki im. Koziołka Matołka, którego gmach o kształcie stylizowanym na dziecięcę babki z piasku zawierać będzie bibliotekę multimedialną, salę widowiskową, kino, pracownię komputerową, kawiarenkę internetową, czytelnię, a wokół budynku miniaturowy ogród zoologiczny.

Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie
ul. Słupska 31, 28-133 Pacanów
tel./fax 41 376 50 88
www.pacanow.eu

Kraina Legend Świętokrzyskich

Gmina Bieliny zaprasza na niezapomniane przygody z uwodzicielskimi czarownicami, pomocnymi zielarkami, przerażającymi biesami i wampirami, złośliwymi demonami i bóstwami, które wciąż żyją w opowieściach, tradycjach ludowych i kulturze Gór Świętokrzyskich. Tutaj istnieje jedyna okazja, by ich spotkać oraz rywalizować z nimi na turystycznych szlakach. Gry terenowe to propozycja z pogranicza magii i rzeczywistości, łącząca naukę oraz dobrą zabawę. Udział w nich dostarcza niezapomnianych wrażeń, jest aktywnym sposobem spędzenia czasu i integruje uczestników. W pięknych i tajemniczych plenerach za sprawą napotkanych postaci, można poznać dzieje Gór Świętokrzyskich i odkryć Miejsca Mocy drzemiące w Krainie Legend Świętokrzyskich.

„Kraina Legend Świętokrzyskich” – gry terenowe
Stowarzyszenie LGD – „Wokół Łysej Góry”
ul. Partyzantów 17, 26-004 Bieliny
tel. 41 302 61 06
www.wokollysejgory.pl

Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz

Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz odbywający się w Busku-Zdroju to jedno z największych wydarzeń muzycznych w Regionie Świętokrzyskim. Rozpoczynająca się zwykle z początkiem lipca i trwająca przez cały tydzień impreza nosi imię słynnej śpiewaczki urodzonej i wychowanej właśnie w Busku-Zdroju. Co roku Festiwal gromadzi całą plejadę wybitnych gwiazd i zespołów, światowej sławy artystów muzyków, dyrygentów i śpiewaków z kraju i zagranicy. Na buski Festiwal przyjeżdżali m. in.: Krzysztof Penderecki, Wiesław Ochman, Teresa Żylis-Gara, Dymitr Baszkirow, Gheorge Zamfir, Jerzy Maksymiuk, Adam Makowicz, Leszek Możdżer oraz orkiestry - Sinfonia Varsovia, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej, Orkiestra Agnieszki Duczmal, Chór Chłopięc-Męski „Poznańskie Słowiki” i wiele innych zespołów.

Buskie Samorządowe Centrum Kultury
Al. Mickiewicza 22, 28-100 Busko-Zdrój
tel./fax 41 378 23 19

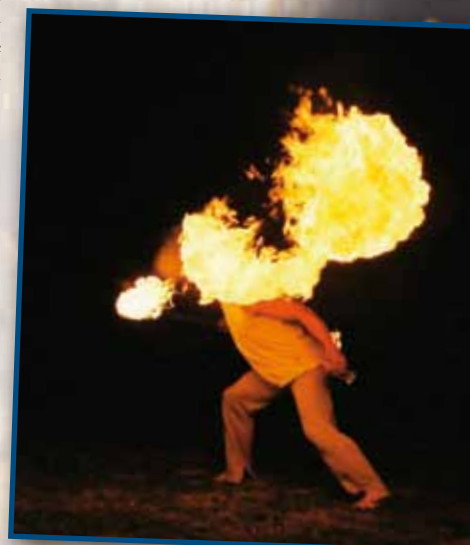

Świętokrzyskie Dni Kupały

Świętokrzyskie Dni Kupały to cykl imprez regionalnych o zasięgu ogólnopolskim, których motywem przewodnim jest Magia i Tradycja, a hasłem towarzyszącym Powitaj Lato w Świętokrzyskim. Na przełomie czerwca i lipca w okresie Nocy Świętojańskiej (Nocy Kupały) na terenie całego województwa odbywają się liczne imprezy, pokazy, wystawy i festyny mające na celu wskrzeszenie prastarych, przedchrześcijańskich obrzędów kultowych.

I tak w Noc Świętojańską – najkrótszą noc w roku, noc letniego przesilenia – rozpalane są na wzgórzach ogniska, dziewczęta wiją wianki i rzucają je na wodę, a niektórzy wyruszają z pochodniami na poszukiwanie przynoszącego szczęście kwiatu paproci.

Koordynator – Fundacja „Regionalis”
tel. 41 344 38 77
0508 353 838
www.kupala.pl

Świętokrzyski Park Narodowy

Świętokrzyski Park Narodowy utworzony został w 1950 roku i obejmuje najwyższe pasmo Gór Świętokrzyskich – Łysogóry, ze szczytami: Łysicą (612 m. n. p. m.), Agatą (608 m. n. p. m.) z Łysą Górą (595 m. n. p. m.), wschodnią część Pasma Klonowskiego oraz część Pasma Pokrzywiańskiego (z Chełmową Górą). Większość powierzchni parku zajmują lasy, głównie z udziałem jodły i buka. Na jego terenie 674 drzewa uznano za pomniki przyrody. Do osobliwości parku należy m. in. endemiczny świętokrzyski bór jodłowy oraz stanowiska modrzewia polskiego na Chełmowej Górze. W parku odnotowano również 260 gatunków porostów, 190 gatunków mszaków i 700 gatunków roślin naczyniowych. Występują tu 82 gatunki roślin prawnie chronionych i 29 gatunków zwierząt. Do najbardziej cennych roślin należą: kosaciec syberyjski, pełnik europejski, pióropusznik strusi oraz narecznica szerokolistna. Największą osobliwością parku są gołoborza, tj. pozbawione roślinności, podszczytowe rumowiska gładów kwarcytowych okresu kambryjskiego, świadczące o występowaniu na naszych ziemiach lodowca. Najcenniejszym zabytkiem znajdującym się na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego jest pobenedyktynski zespół klasztorny z pierwszej połowy XII wieku położony na Świętym Krzyżu, w którym powstały Kazania Świętokrzyskie – prawdopodobnie najstarszy polski zabytek piśmiennictwa.

Dyrekcja Świętokrzyskiego Parku Narodowego

ul. Suchedniowska 4, 26-010 Bodzentyn

tel./fax 41 311 51 06

tel. 41 311 50 25

www.swietokrzyskipn.org.pl

Parki Krajobrazowe

Województwo Świętokrzyskie jest wyjątkowo zasobne w obszary chronione. Obok Świętokrzyskiego Parku Narodowego jest tu aż 8 Parków Krajobrazowych.

Suchedniowsko – Oblegorski PK, gdzie chroni się unikalne zasoby przyrodnicze, z których na szczególną uwagę zasługują rez. Dalejów i Świnia Góra oraz sławny Dąb Bartek. Park powołano również w celu zachowania obiektów kulturowych będących pozostałością Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego.

Sieradowicki PK obejmujący obszar o ogromnych wartościach historycznych, którego lasy dawały schronienie oddziałom powstańców z 1863 roku oraz partyzantom II wojny światowej, między innymi największego zgrupowania partyzanckiego AK na Kielecczyźnie dowodzonego przez legendarnego mjr. Jana Piwnika „Ponurego”.

Cisowsko – Orłowski PK wyróżniający się szczególnymi walorami przyrodniczymi, z czego uwagę zwraca występowanie na jego terenie roślinności bagiennej, chronionej w 2 torfowiskowych rezerwach przyrody „Białe Ługi” i Słopiec”. Jeleniowski PK o zdecydowanie górskim charakterze, którego największą osobliwością przyrodniczą są rumowiska piaskowców kwarcytowych zwane gołoborzami. Niezwykle interesujący jest Chęciński – Kielecki PK, który ze względu na walory geologiczne nazywany jest muzeum geologicznym pod gołym niebem. Na południowych terenach województwa, trzy Parki Krajobrazowe zostały ujęte w Zespół Parków Krajobrazowych Poniądzia. Nadnidziański PK utworzono w celu ochrony wyjątkowych w skali kraju kryształów gipsu, wykształconych w formach wielokryształicznych. Charakterystycznym elementem w krajobrazie Parku jest dolina Nidy z licznymi meandrami i starorzeczami oraz ostoją ptactwa wodno-błotnego. Park wyróżnia także nagromadzenie wielu zabytków kultury materialnej – tutaj w IX w. powstało pierwsze państwo Wiślan z ośrodkiem władzy w Wiślicy.

Szaniecki PK chroni liczne i oryginalne enklawy bardzo wartościowego krajobrazu z malowniczymi wapiennymi i gipsowymi wzgórzami oraz ciepłolubnymi zbiorowiskami roślinności kserotermicznej, torfowiskowej i słonolubnej. Najwartościowszym elementem przyrody nieożywionej Parku są wielokryształiczne gipsy.

Kozubowski PK jest terenem o wybitnych wartościach krajobrazowo – przyrodniczo – estetycznych, charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu, rozległymi obszarami leśnymi. Występuje tu bardzo interesująca flora kserotermiczna.

Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych

ul. Łódzka 244, 25-655 Kielce

tel. 41 34 558 80; 34 551 91

www.pk.kielce.pl

Rezerwat „Białe Ługi”

Białe Ługi są wyjątkowym miejscem położonym w głębi dalezyskich lasów. Jest to największy w Świętokrzyskiem rezerwat torfowiskowy z roślinnością bagienną. Nazwa rezerwatu pochodzi od białych kwiatów wełnianki błotnej. W języku gwarowym nazwa oznacza białe łąki. Torfowiska, których głębokość dochodzi do 3 metrów, porośnięte są karłowatą sosną i brzozą, a także żurawiną błotną, modrzewnicą zwyczajną, rosiczką okrągłolistną i innymi. Dogodne warunki do życia znalazło tu wiele gatunków zwierząt m.in. bocian czarny. Stąd bierze swój początek Czarna Staszowska- jedna z najczystszych rzek w regionie.

Lokalna Grupa Działania „Białe Ługi”

Plac Staszica 6, 26-021 Daleszyce
tel. 41 307 26 44
fax: 41 307 26 44
www.bialelugi.pl

Ponidzie – w świętokrzyskim stepie

Ponidzie leżące w centralnej części Niecki Nidziańskiej posiada specyficzny mikroklimat, który sprawia, iż należy ono do jednego z najlepiej nasłonecznionych rejonów Polski. Dzięki temu odnajdziemy tu zarówno roślinność pontyjskich stepów i muraw kserotermicznych (w rezerwacie „Grabowiec”), słonorośla (rezerwat „Owczary”) jak i wspaniały las łęgowy oraz olszynę. Osią i kręgosłupem Ponidzia jest bez wątpienia pełna malowniczych zakoli i meandrów rzeka Nida wykorzystywana do spływów kajakowych. Jej zaskakujący krajobraz wzbogacają ostańce, kopuły i wychodne gipsowe (w rezerwacie „Prześlin”). Taka bogata i różnorodna nadnidziańska przyroda stała się doskonałym schronieniem dla wielu chronionych gatunków ptaków i zwierząt. Ciepłe wody rzeczne skrywają liczne gatunki ryb, stąd też Nida uważana jest za raj dla miłośników wędkarstwa.

Informacja Turystyczna

Muzeum Regionalne
ul. Piłsudskiego 2a,
28-400 Pińczów
tel. 41 357 24 72
www.muzeumitpinczow.eu

Rezerwat florystyczno - ornitologiczny „Górna Krasna”

Krasna to piękna, dzika rzeka, która ze względu na wyjątkowe walory przyrodnicze została włączona do europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Jej koryto, niezmienione od tysięcy lat, obejmuje różne środowiska: od rozległych bagien i śródleśnych torfowisk po odcinki o charakterze górskim. W roku 2004 utworzono tu rezerwat florystyczno-ornitologiczny będący ostoją wielu dzikich zwierząt, ptaków i roślin, w tym rzadkich i ginących gatunków. Występuje tu piękny i bardzo rzadki polski storczyk – kruszczyk błotny a także 17 innych gatunków roślin objętych ścisłą ochroną, w tym „drapieżna” rosiczka długolistna. Dolina Krasnej to również raj dla ornitologów. Spotkać tu można: jarząbki, cietrzewie, drapieżne kobuzy, orliki krzykliwe, błotniaki stawowe i łąkowe, kolorowe zimorodki, czarne bociany, remizy a także aż 6 gatunków nietoperzy. Odludną i piękną Dolinę Krasnej można zwiedzać pieszo (szlak żółty dł. 38,5 km) lub na rowerze (szlak zielony dł. 56 km).

Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody

ul. Sienkiewicza 68,
25-501 Kielce
tel. 41 344 43 25
www.tbop.org.pl

Centrum Informacji Turystycznej

26-200 Końskie,
ul. Partyzantów 1
tel./fax 41 372 90 88
www.konskie.travel, e-mail: informacja@konskie.travel
pon. - pt. 08.00 - 16.00

Jaskinia Zbójcka

Jaskinia Zbójcka w Łagowie należy do jednej z większych i najdłuższych znanych jaskiń Gór Świętokrzyskich pochodzenia jurajskiego. Powstała w plicenie w wapieniach dewońskich. Stanowi formę częściowo krasowozawaliskową oraz krasową rozwiniętą wzdłuż szczelin ciosowych. Najciekawszą częścią Jaskini Zbójckiej jest Sala Naciekowa, w której podziwiać można: polewy naciekowe, draperie z polami ryżowymi, stalaktyty, stalagmity (nawet do 0,5 m wysokości), kolumny naciekowe i cienkie naskorupienia nacieków grawitacyjnych. Tutaj też odnaleziono kości dzika lub świni domowej oraz ceramikę pochodząca z XI lub XII wieku. Według legendy to właśnie w Jaskini Zbójckiej mieszkał Zbój Madej, któremu Lucyfer za złe czyny obiecał pokutę na tzw. „Madejowym łożu”.

Urząd Gminy Łagów

ul. Iwańska 11, 26-025 Łagów
tel. 41 307 40 33, 307 41 21
www.lagow-gmina.pl

Busko-Zdrój

Busko-Zdrój to jedno z najlepszych uzdrowisk polskich, którego największym bogactwem jest woda siarczkowa i jodkowo-bromkowa. Leczy się tu choroby układu krążenia, narządu ruchu, układu węgetatywnego, choroby skóry i kobiece. Pierwszy zakład kąpielowy w Busku – obecne sanatorium „Marconi” – został uruchomiony 1 czerwca 1836 r. i tę datę uważa się za początek kurortu. Łazienki wg projektu Henryka Marconiego zbudowane są w stylu klasycystycznym w otoczeniu zabytkowego parku. Podstawą kuracji są kąpiele siarczkowe i kuracja pitna. Tradycyjna hydroterapia wspomagana jest całą gamą zabiegów fizjoterapeutycznych oraz nowoczesną aparaturą medyczną m. in. aquamassage, vacuumed, platforma wibracyjna czy leczenie zimnem w komorach bądź kabinach kriogenicznych w temp. poniżej -120°C., dając wspaniałe efekty lecznicze. Oprócz zabiegów leczniczych można skorzystać z zabiegów upiększających i odmładzających typu SPA i Wellness przywracających harmonię ciała i ducha. W szerokiej ofercie uzdrowiska znajdują się: kapsuła młodości, masaże, kąpiele, okłady z błota z Morza Martwego, opalanie natryskowe, zabiegi relaksacyjne podczas muzykoterapii i w grocie solno-jodowej. Warto pamiętać o zabraniu stroju wieczorowego. Sala koncertowa Sanatorium „Marconi” niemal codziennie rozbrzmiewa muzyką. Co roku mają tu miejsce duże wydarzenia artystyczne: Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz, Buskie Spotkania z Folklorem, Lato z Chopinem.

„Uzdrowisko Busko – Zdrój” S. A.
ul. F. Rzewuskiego 1, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 370 32 00, tel./fax 41 378 41 54
www.ubz.pl
e-mail: dyrekcja@ubz.pl

Sanatorium „Włóknierz”
ul. Rokosza 1, 28-100 Busko-Zdrój
Rezerwacja: tel. 41 378 10 16, 41 378 30 41, fax 41 378 10 18
www.wloknierz.pl, e-mail: sekretariat@wloknierz.pl

Sanatorium „Willa Zielona”
ul. 1-go Maja 39, 28-100 Busko-Zdrój, tel. 41 370 32 73

21 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjny
ul. F. Rzewuskiego 8, 28-100 Busko-Zdrój
Rezerwacja: tel. 41 378 03 85; Centrala: tel. 41 378 24 17
Recepcja: tel. 41 378 09 00
www.21wszur.pl
e-mail: rezerwacja@21wszur.pl

Sanatorium „Nida-Zdrój” Sp. z o.o.
ul. Rzewuskiego 9, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 378 24 91-3, tel./fax 41 378 37 72
www.sanatoria.com.pl
e-mail: nida@sanatoria.com.pl

Solec-Zdrój

Uzdrowisko Solec-Zdrój przyciąga coraz więcej kuracjuszy i turystów, a dzieje się to za sprawą nowych możliwości wypoczynku i leczenia. Występujące w soleckich wodach duże stężenie związków siarki dwuwartościowej i wysoka ich mineralizacja powodują, że są one najsilniejszymi wodami leczniczymi w Polsce, a nawet jednymi z najlepszych w Europie. W uzdrowisku leczy się schorzenia narządów ruchu oraz układu obwodowego i nerwowego, choroby kobiece, zatrucia metalami ciężkimi oraz schorzenia reumatyczne i ortopedyczno-urazowe. Właśnie tutaj powstał nowy obiekt hotelowo-sanatoryjny „Malinowy Zdrój” bazujący na jednym z najsilniejszych ujęć solankowych. Można w nim skorzystać z szerokiej gamy zabiegów odmładzających, poprawiających samopoczucie oraz upiększających, do których należą m. in. kąpiele perełkowe, kapsuła młodości, masaże, hydromasaże, koloroterapia, aromaterapia, terapia algami i solą morską, zabiegi ujędrniające ciało i twarz, relaks w saunie fińskiej, parowej oraz ziołowej.

Hotel Medical SPA „Malinowy Zdrój”****
ul. Leśna 7, 28-131 Solec-Zdrój
tel. 41 370 40 00, 370 40 03
www.malinowyzdroj.pl
e-mail: recepcja@malinowyzdroj.pl

Uzdrowisko Solec-Zdrój Sp. z o.o.
ul. 1-go Maja 1, 28-131 Solec-Zdrój
tel. 41 377 60 17
www.uzdrowiskosolec.pl
e-mail: info@uzdrowiskosolec.pl

Targi Kielce

Targi Kielce działają na polskim rynku wystawienniczym od kilkunastu lat. Zajmują pozycję wicelidera polskiego rynku targowego i dysponują drugą pod względem wielkości w kraju własną powierzchnią wystawienniczą.

Do najbardziej popularnych imprez wystawienniczych TK należą: Międzynarodowe Targi Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych PLASTPOL, Międzynarodowe Targi Budownictwa Drogowego AUTOSTRADA-POLSKA, Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego MSPO, Międzynarodowe Targi Technologii dla Odlewnictwa METAL, Międzynarodowa Wystawa Budownictwa i Wyposażenia Kościołów, Sztuki Sakralnej i Dewocjonalistów SACROEXPO, Międzynarodowe Targi Techniki Rolniczej AGROTECH oraz Międzynarodowe Targi Lokalnego Transportu Zbiorowego TRANSEXPO. Dokonania firmy, zarówno branżowe – na rynku targowym, jak i ogólnogospodarcze – zostały dostrzeżone przez różne instytucje. Targi Kielce zostały wyróżnione wieloma nagrodami. Za promocję Polski w świecie, organizację prestiżowych międzynarodowych targów oraz wystaw gospodarczych spółka została uhonorowana nagrodą Ministra Spraw Zagranicznych. Targi Kielce są również laureatem Lidera Polskiego Biznesu oraz Diamentu do Złotej Statuetki Lidera Polskiego Biznesu przyznawanych przez Business Centre Club. Trzy wystawy – PLASTPOL, MSPO oraz METAL – należą do Międzynarodowego Stowarzyszenia Przemysłu Targowego UFI z siedzibą w Paryżu. Targi Kielce są drugim w historii polskim ośrodkiem targowym, który spełnił wysokie wymagania i uwarunkowania uczestnictwa w tej światowej organizacji.

Pięć imprez wystawienniczych zostało nagrodzonych Medalem europejskim dla Usług, który przyznawany jest przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej i Business Centre Club. W tym roku Targi Kielce znalazły się wśród laureatów nagrody Gepardy Biznesu, przyznawanej najdynamiczniej rozwijającym się polskim firmom przez Instytut Bankowości Spółdzielczej.

Targi Kielce rozszerzyły działalność wystawienniczą organizując na Ukrainie wschodnio-europejskie edycje niektórych wystaw.

Targi Kielce sp. z o. o.
ul. Zakładowa 1, 25-672 Kielce
tel. 41 365 12 22
www.targikielce.pl

Świętokrzyskie Centra Konferencyjne

Świętokrzyskie Centra Konferencyjne zapewniają profesjonalną obsługę, sale konferencyjne wyposażone w nowoczesny sprzęt i urządzenia, a także gwarantują wysoki standard świadczonych usług noclegowych.

W województwie funkcjonują obiekty, które oprócz zaplecza konferencyjnego przeznaczonego dla spotkań biznesowych oferują dodatkowe atrakcje. Do takich można zaliczyć **hotel „Pod Cizemką”** który jest atrakcją samą w sobie, ponieważ budynek hotelu to zabytkowa kamienica położona przy Sandomierskim rynku. W zabytkowych obiektach mieszczą się również **hotel „Pod Złotą Różą”** w Kielcach oraz **Pensjonat „Zamek Dersława”** w Busku-Zdroju, łączące tradycję i nowoczesność. Zabiegi pielęgnacyjne to jedna z ofert sanatorium „**Włókniarz**” w Busku-Zdroju. Hotel Kongresowy w Kielcach oferuje nie tylko bogate zaplecze konferencyjne, gdzie oprócz spotkań biznesowych odbywają się artystyczne pokazy, ale także Spa i słynną restaurację patio. Wśród pięknych krajobrazów, które można podziwiać wędrując szlakami turystycznymi, położony jest **Ośrodek „Gołoborze”** w Rudkach k. Nowej Słupii, **Hotel „Przedwiośnie”** w Mąchoćicach oraz **Centrum Edukacyjne** w Wólce Milanowskiej. Podobnie **Ośrodek „Afor”** w Borkowie, który jest wspaniałym miejscem dla kochających trekking i długie rowerowe eskapady. Pełny asortyment oferuje **Hotel „Europa”** w Starachowicach, który posiada nowoczesne sale konferencyjne, nazwane stolicami krajów Europy. Tu też można oddać się zabiegom pielęgnacyjnym, a także bawić się w nowoczesnym klubie „Amsterdam”.

Wybrane miejsca spotkań biznesowych i konferencji:

Hotel Kongresowy ***

Al. Solidarności 34, 25-323 Kielce
tel. 41 332 63 93, 332 63 60
www.hotelkongresowy.pl

Hotel Konferencyjno-Eventowy Łysogóry***

ul. Sienkiewicza 78, 25-501 Kielce
tel. 41 365 50 00, fax 41 365 50 01
www.lysogory.com.pl

Hotel Uroczysko***

Cedzyna, 25-900 Kielce
tel./fax 41 368 11 16, 302 19 26
www.hotel-uroczysko.com.pl

Centrum Edukacyjne

Wólka Milanowska 18a, 26-006 Nowa Słupia
tel. 41 31 77 064
<http://centrum.wom.kielce.pl>

Centrum Wypoczynku, Szkolenia, Promocji, Kultury i Sportu „Gołoborze”

ul. Górnicza 3, 26-007 Rudki, gm. Nowa Słupia
tel. 41 317 74 83, 331 06 25, 331 06 25
www.goloborze.wczasywypolsce.pl

Hotel „Gromada” **

ul. Waryńskiego 10, 28-100 Busko-Zdrój
tel./fax 41 378 30 01 do 4
www.hotelgromada.busko.com.pl

Hotel „Europa” ****

ul. Radomska 76a, 27-200 Starachowice
tel. 41 276 78 00, fax 0 41 276 78 01
www.europa-hotel.pl

Hotel „Senator” ***

ul. Krywki 18, 27-200 Starachowice
tel./fax 41 274 03 90
www.hotel-senator.com.pl

Hotel „Basztowy” ***

pl. Ks. J. Poniatowskiego 2, 27-600 Sandomierz
tel. 15 833 34 50, fax 15 833 34 70
www.hotelbasztowy.pl

Hotel „Sarmata” ***

ul. Zawichojska 2, 27-600 Sandomierz
tel. 15 833 47 00
www.hotelsarmata.pl

Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy AFOR

Borków nr 64, 26-021 Daleszycze,
tel. 41 317 11 71
www.afor.pl

Regionalne Centrum Informacji Turystycznej w Kielcach

ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel. 41 348 00 60
www.swietokrzyskie.travel
informacja@swietokrzyskie.travel

Centrum Informacji Turystycznej w Jędrzejowie,

Muzeum im. Przypkowskich

Pl. T. Kościuszki 7/8, 28-300 Jędrzejów
tel. 41 386 54 89
www.muzeum.jedrzejow.pl

Centrum Informacji Turystycznej w Busku-Zdroju

Buskie Samorządowe Centrum Kultury

al. Mickiewicza 22, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 370 10 22
www.busko.travel
informacja@busko.travel

Centrum Informacji Turystycznej w Bałtowie

Klub Bałtek

Bałtów 55, 27-423 Bałtów
tel. 41 264 12 93
www.baltow.info
www.juraparkbaltow.pl

Centrum Informacji Turystycznej w Kurozwękach, Zespół Pałacowy

ul. Zamkowa 3, Kurozwęki, 28-200 Staszów
tel. 15 866 74 07
www.bizony.com

Centrum Informacji Turystycznej w Sandomierzu

Rynek 20, 27-600 Sandomierz
www.sandomierz.pl
tel. 15 832 29 64, 15 644 01 33

Centrum Informacji Turystycznej w Końskich

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy

Końskie

ul. Partyzantów 1, 26-200 Końskie
tel. 41 372 90 88
www.konskie.travel
informacja@konskie.travel

Centrum Informacji Turystycznej w Starachowicach – Gimnazjum Nr 1

ul. Kielecka 3, 27-200 Starachowice
tel. 0693 779 899
www.starachowice.travel
informacja@starachowice.travel

Centrum Informacji Turystycznej w Pińczowie

Muzeum Regionalne w Pińczowie

ul. Piłsudskiego 2a, 28-400 Pińczów
tel. 41 357 24 72
www.muzemitpinczow.eu

Centrum Informacji Turystycznej w Opatowie

Budynek Urzędu Miasta i Gminy

Plac Obrońców Pokoju 34, 27-500 Opatów
tel. 15 868 13 01/ 868 13 13
www.opatow.pl

Centrum Informacji Turystycznej we Włoszczowie

ul. Wiśniowa 23, 29-100 Włoszczowa
tel. 41 394 14 05

Punkt Informacji Turystycznej w Bielinach

Urząd Gminy Bieliny

ul. Partyzantów 17, 26-004 Bieliny
tel. 41 302 61 06
www.bieliny.pl
www.wokollysejgory.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Miedzianej Górze

Gminna Biblioteka Publiczna

ul. Urzędnicza 18, 26-085 Miedziana Góra
tel. 41 303 11 01
www.miedziana-gora.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Nowinach

Kryta Pływalnia „Perła”

Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji
26-052 Sitkówka - Nowiny
tel. 41 346 52 60/ 41 345 96 50 wew. 35
www.perla.maximum.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Nagłowicach

Dworek Mikołaja Reja

ul. Kacpra Walewskiego 7,
28-362 Nagłowice
tel. 41 381 45 70
www.naglowice.glt.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Nowej Słupie

ul. Świętokrzyska 18, 26 - 006 Nowa Słupia

tel. 41 317 76 26
www.nowaslupia.pl
www.dymarki.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Strawczynie

Gminny Ośrodek Kultury

ul. Żeromskiego 16, 26-067 Strawczyn
tel. 41 303 86 35
www.strawczyn.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Chmielniku

Gminne Centrum Informacji

ul. 13 stycznia 17, 26-020 Chmielnik
tel. 41 354 47 26
www.chmielnik.com

Punkt Informacji Turystycznej w Sandomierzu

Muzeum Okręgowe (Zamek Królewski)

ul. Zamkowa 12, 27 - 600 Sandomierz
tel. 15 832 22 65
www.zamek-sandomierz.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Sandomierzu - Oddział PTTK

ul. Rynek 12, 27-600 Sandomierz

tel. 15 832 23 05
www.pttk-sandomierz.pl
www.sandomierskie.com

Punkt Informacji Turystycznej w Ostrowcu Świętokrzyskim

Miejskie Centrum Kultury

ul. Siemieńska 54, 27-400 Ostrowiec Św.
tel. 41 247 65 80
www.um.ostrowiec.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Daleszycach

Lokalna Grupa Działania „BIAŁE ŁUGI”

Plac Staszica 9 (budynek Apteki II p.),
26-021 Daleszyce, tel. 41 307 26 44
www.bialelugi.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Klimontowie

Biblioteka Publiczna

ul. Kościelna 5, 27-640 Klimontów
tel. 0601 760 948
www.klimontow.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Szydłowie

Gminne Centrum Kultury

ul. Targowa 3, 28-225 Szydłów
tel. 41 354 53 13
www.szydlow.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Ujeździe

Instytucja Kultury Zamek Krzyżtopór w Ujeździe

Ujazd 73, 27-570 Iwaniska
tel. 15 860 11 33
www.krzyztopor.org.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Łagowie

Gminne Centrum Informacji

ul. Rynek 62, 26-025 Łagów
tel. 41 307 40 70
www.lagow-gmina.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Chrobrzu

Pałac Wielopolskich – siedziba Ośrodka Dziedzictwa Kulturowego i Tradycji Rolnej Ponidzia

Chroberz 268, 28-425 Złota
tel. 0519 145 533
www.palac.chroberz.info

Punkt Informacji Turystycznej w Chęcinach

ul. Staszica 3, 26-067 Chęciny
www.heciny.pl

Urząd Gminy w Solcu-Zdroju

Gminne Centrum Kultury

ul. Partyzantów 8A, 28-131 Solec-Zdrój
tel. 41 377 60 59
www.solec-zdroj.pl

Ośrodki Zagraniczne Polskiej Organizacji Turystycznej

AUSTRIA

Polnisches Fremdenverkehrsamt
Lerchenfelder Strasse 2, A-1080 Wien
tel. (0 043 1) 524 71 91 12, fax 524 71 91 20
e-mail: wien@pot.gov.pl
www.poland.travel

BELGIA

Pools Informatiebureau voor Toerisme
Avenue de la Renaissance 20, 1000 Brussel
tel. (0 032 2) 740 06 20, 740 06 24(21), fax 742 37 35
e-mail: bruxelles@pot.gov.pl
www.poland.travel

FRANCJA

Office National Polonais de Tourisme
9, rue de la Paix, 75002 Paris
tel. (0 033 1) 42 44 29 92, 42 44 29 91, dyr. 42 44 29 91
fax 42 97 52 25, e-mail: paris@pot.gov.pl
www.poland.travel

HISZPANIA

Oficina Nacional de Turismo de Polonia
c/Princesa 3 duplicado, local 1310, 28008 Madrid
tel. (0 034 91) 541 48 08, dyr. 541 43 33, fax 541 34 23
e-mail: madrid@pot.gov.pl
www.poland.travel

HOLANDIA

Pools Informatiebureau voor Toerisme
Leidsestraat 64, 1017 PD Amsterdam
tel. (0 031 20) 625 35 70, fax 623 09 29
e-mail: amsterdam@pot.gov.pl
www.poland.travel

JAPONIA

Polish National Tourist Office
Keio Nishi Shinjuku Minami Bldg. 7F
3-4-5 Nishi Shinjuku, Shinjuku-ku, Tokio 160-0023,
Japonia 160-8308, tel. (0 81 3) 59 08 38 08
fax 59 08 38 09, e-mail: tokio@pot.gov.pl
www.poland.travel

NIEMCY

Polnisches Fremdenverkehrsamt
Kurfürstendamm 71, 10709 Berlin
tel. (0 049 30) 21 00 92 0, dyr. 21 00 92 11,
fax 21 00 92 14, e-mail: berlin@pot.gov.pl
www.poland.travel

ROSJA

Przedstawicielstwo Polskiej Turystycznej Organizacji
ul. Zemlanoj Wal 66/20
Art. Building, 109004 Moskwa
tel. (0 07 495) 510 62 10, fax 510 62 11
e-mail: moskwa@pot.gov.pl
www.poland.travel

SZWECJA

Polska Statens Turistbyrå
Villagatan 2, S-114 32 Stockholm
tel. (0 046 8) 20 56 05, dyr. 21 81 45, fax 21 04 65
e-mail: info.scan@polen.travel
www.poland.travel

UKRAINA

Polski Ośrodek Informacji Turystycznej w Kijowie
01001 Kyiv, Khreshchatyk 25, lok 98
tel. (0 0380 44) 278 67 28, fax 278 66 70
e-mail: kyiv@pot.gov.pl

USA

Polish National Tourist Office
5 Marineview Plaza, Hoboken, NJ 07030
tel. (0 01 201) 420 99 10, fax 584 91 53
e-mail: info.na@poland.travel
www.poland.travel

WĘGRY

Lengyel Nemzeti Idegenforgalmi Kepviselet
Karoly krt. 11, 1075 Budapest
tel. (0 036 1) 269 78 09, fax 269 78 10
e-mail: budapest@pot.gov.pl
www.poland.travel

WIELKA BRYTANIA

Polish National Tourist Office
Westgate House, London W5 1YY
tel. (0 044 8700) 67 50 12, fax 67 50 11
e-mail: london@pot.gov.pl
www.poland.travel

WŁOCHY

Ufficio Turistico Polacco
Via Barberini 50, 00187 Roma
tel. (0 039 06) 482 70 60, fax 481 75 69
e-mail: turismo@polonia.it
www.poland.travel

Wydawca: Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego
25-033 Kielce, ul. Ściegiennego 2/32, (budynek Wojewódzkiego Domu Kultury), tel. 41 361 80 57
e-mail: rot@swietokrzyskie.travel, www.rot.swietokrzyskie.travel

Tekst: Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego.

Zdjęcia: E. Dalach, Anna Drzewiecka, Paweł Drzewiecki, Dawid Glicz, Michał Maciążek, Alicja Mazurek, Andrzej Konopacki, Krzysztof Nowak, Paweł Pabis, Krzysztof Pęczalski, Paweł Pierściński, Piotr Maciej Przykowski, Archiwa: ROT, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, Starostwa Powiatowego w Starachowicach, Urzędu Miejskiego w Sandomierzu, Urzędu Miasta i Gminy Końskie, Urzędu Gminy w Morawicy, Urzędu Gminy w Szydłowie, Muzeum Wsi Kieleckiej, PTTK Kielce, JuraParku Bałtów, Europejskiego Centrum Bajki, Automobilklubu Kielce, Targów Kielce, Hotelu Łysogóry.

*...dla rozwoju
Województwa Świętokrzyskiego...*

PROGRAM
REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt Kampania Promocyjna Województwa Świętokrzyskiego współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.